HEMBYSE

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

Wetteren-Dompelhoekstraat

ONDERZOEKSRAPPORT HEMBYSE ARCHEOLOGIE

N°. 21

ONDERDEEL 2: VERSLAG VAN RESULTATEN VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM

Bureaustudie

De Smaele Bart & Pieters Hadewijch

2017

INHOUDSOPGAVE

1 ADMINISTRATIEVE FICHE 4
2 INLEIDING 5
3 BESCHRIJVEND GEDEELTE 6
3.1 Gewestplan 6
3.2 Beschrijving geplande werken en juridisch kader 7
3.3 Bodemgebruiksbestand- landgebruik 9
3.4 Bodembedekking 11
3.5 Onderzoeksopdracht 12
3.6 Werkwijze 13
4 VASTSTELLING (“ASSESSMENT”) 14
4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied 14
4.1.1 Traditionele landschappenkaart 14
4.1.2 Fysisch-geografische gegevens 15
4.1.2.1 Topografie 15
4.1.2.1 Hydrografische situering 19
4.1.2.2 Erosiegevoeligheid 20
4.1.3 Aardkundige situering 22
4.1.3.1 Tertiair geologisch 22
4.1.3.2 Quartair geologisch 24
4.1.3.3 Bodemkaart van België 26
4.1.3.4 Controleboringen 27
4.1.3.5 Gekende boringen 29
4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied en zijn omgeving 31
4.2.1 Algemene historische situering van het plangebied 31
4.2.2 Relevante historische kaarten en plannen 33
4.2.2.1 Frickx-kaart (1744) 33
4.2.2.2 Villaret-kaart (1745-1748) 34
4.2.2.3 Atlas van Ferraris (1777) 35
4.2.2.4 Primitief kadaster en Popp-kaarten (1830 – 1842) 36
4.2.2.1 Vandermaelen kaarten (1846-1854) 37
4.2.2.1 Atlas der Buurtwegen (1840) 38
4.2.2.2 Topografische kaart zwart-wit 39
4.2.3 Relevante luchtfoto’s 42
4.2.3.1 Orthofoto uit 1971 42
4.2.3.2 Orthofoto uit 1990 43
4.2.3.3 Orthofoto uit 2015 44
4.3 Archeologische situering van het onderzochte gebied 45
4.3.1 Centrale Archeologische Inventaris 45
4.3.2 Archeologienota’s 47
4.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied 48
4.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed 50
5 BESLUIT 52
5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen 52

5.2 Besluit voor een algemeen publiek 53
6 BIBLIOGRAFIE 54
7 LIJST VAN FIGUREN 55
8 LIJST VAN BIJLAGEN 57

1 ADMINISTRATIEVE FICHE

Projectcode Onroerend Erfgoed	2017K175
Projectgebied	Wetteren, Dompelhoekstraat 18
Grootte projectgebied	3519 m²
Ligging	Oost-Vlaanderen, Gemeente Wetteren, Dompelhoekstraat 18
Lambert 72-coördinaten (m)	(NW): X: 112838,536 x Y: 188619,360 meter (ZO): X: 112885,500 x Y: 188548,254 meter
Kadaster	Afdeling: 1 Sectie: B Percelen: 300E, 300F, 291A
Initiatiefnemer	Ctn. Ingels Bruin Kruis 29, 9260 WICHELEN
Uitvoerder	Hembyse Archeologie
Interne projectsigle Hembyse Archeologie	WET-DOM
Type onderzoek	Archeologienota met uitgesteld traject
Verantwoordelijke uitgever van het onderzoeksrapport	Hembyse Archeologie
Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2017
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Bibliografische referentie	De Smaele B. & Pieters H., 2017. Archeologienota naar aanleiding van de geplande verkaveling aan de Dompelhoekstraat te Wetteren, Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 21, Gent.
Termijn van het onderzoek	7 werkdagen
Betrokken actoren en specialisten met vermelding van rol/functie	Hadewijch Pieters/erkend archeoloog Bart De Smaele/erkend archeoloog/veldwerkleider Hembyse BVBA/erkend archeoloog
Gecontacteerde regiospecialisten	Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring " Jan Broeckaert " v.z.w. Luc Van De Sijpe, “Bunkergordel”
Resultaten	Laatmiddeleeuwse tot 19-eeuwse sporen
Aanbeveling	Prospectie met ingreep in de bodem
Bewaarplaats archief	Hembyse Archeologie
Van toepassing zijnde Onroerenderfgoeddepot	Het onderzoeksgebied valt binnen het werkingsgebied van het Provinciaal Erfgoedcentrum Ename
Opmerkingen	Nvt.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

2 INLEIDING

In het najaar van 2017 werd Hembyse Archeologie de opdracht verleend om het archeologisch kennispotentieel van een gebied aan de Dompelhoekstraat nummer 18 te onderzoeken, dit conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Dit dient te gebeuren in de vorm van een archeologienota.

De archeologienota bestaat in zijn geheel uit drie delen:

1. Privacyfiche (niet publiek beschikbaar)
2. Het verslag van resultaten
3. Het programma van maatregelen

Voorliggend document is het tweede onderdeel, namelijk het **Verslag van Resultaten**. Hierin wordt het kennispotentieel van de site onderzocht, dit door middel van drie elementen:

1. De huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied
2. De gekende en publiek beschikbare data
3. De kennis en ervaring van de erkend archeoloog

De huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied bepaalt het archeologisch traject: de grootte van het onderzoeksgebied, de juridische situering en het huidige landgebruik bepalen of de archeologienota in een regulier traject, dan wel in een uitgesteld traject dient te worden opgemaakt.

In onderstaande hoofdstukken zal de huidige fysieke staat van het onderzoeksgebied worden onderzocht, waarbij uit het beschrijvend gedeelte zal blijken welk traject (regulier of uitgesteld) de archeologienota zal moeten volgen. In het onderdeel assessment zal middels de bodemkundige en historisch/archeologische data worden onderzocht wat het kennispotentieel van de site is, zodoende op een correcte manier kan worden besloten wat de te nemen maatregelen zijn, teneinde het archeologisch kennispotentieel van de site te kennen en dit kennispotentieel niet verloren te laten gaan.

Hierbij moet worden benadrukt dat de kennis van het verleden een maatschappelijk waardevol goed is: het erfgoed staat ten dienste van de hele maatschappij, waarbij de initiatiefnemer conform de vigerende wetgeving zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van dit erfgoed en de maatschappij als een goede huisvader opneemt en de nodige stappen onderneemt om het mogelijk aanwezige erfgoed binnen het onderzoeksgebied te kennen en voor vernieling te vrijwaren.

3 BESCHRIJVEND GEDEELTE

3.1 Gewestplan

Het onderzoeksgebied waarvoor een archeologienota dient te worden opgemaakt bevindt zich in het Vlaamse Gewest, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeente Wetteren, ter hoogte van de Dompelhoekstraat nummer 18.
Het onderzoeksgebied bevindt zich volgens het Gewestplan gedeeltelijk binnen een woongebied met landelijk karakter (code 102).

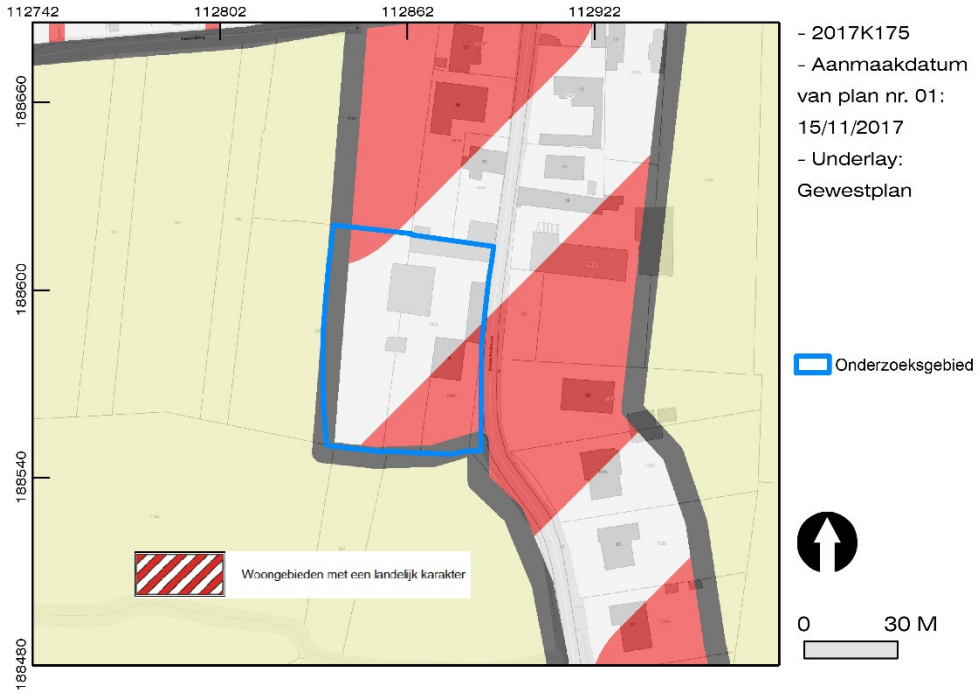

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van “ruimtelijke uitvoeringsplannen” (RUP), maar dat geldt niet voor het huidige onderzoeksgebied. Er is bijvoorbeeld een RUP van toepassing ten westen van het onderzoeksgebied, maar de bestemming van het huidige onderzoeksgebied is dus sinds 2000 het bouwen van woningen en landbouwbedrijven.

Om aan deze bestemming te voldoen dient het onderzoeksgebied opnieuw te worden verkaveld in bebouwbare loten. Hiervoor is een verkavelingsvergunning vereist en in volgende hoofdstukken zal worden onderzocht waarom een archeologienota noodzakelijk is en -op basis van de huidige fysieke situatie van het gebied- of deze in een regulier dan wel in een uitgesteld traject kan gebeuren.

3.2 Beschrijving geplande werken en juridisch kader

Voor de geplande verkaveling is een verkavelingsvergunning vereist. Het projectgebied bevindt zich buiten een vastgestelde archeologische zone; de oppervlakte van de terreinen waarop werkzaamheden uitgevoerd worden met het oog op het bouwrijp maken van de verkaveling bedraagt meer dan 3000m².
Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager van een verkavelingsvergunning.
Dit noopt tot de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de verkavelingsvergunning.

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied omvatten:

- Het afbreken van bestaande gebouwen
- Het nivelleren en bouwrijp maken van het terrein

En dit met het oog op het verkavelen van het gebied in 6 loten en het bouwen van 6 halfopen bebouwingen met een voor- en achtertuin. Aangezien het een aanvraag voor een verkavelingsvergunning betreft, zijn nog geen concrete bouwplannen voorhanden. Bijgevolg wordt uitgegaan van een integrale verstoring van het eventueel aanwezige bodemarchief.

In eerste instantie moeten de aanwezige structuren op het terrein (cf. infra) afgebroken worden. Dit kan pas na de verkavelingsvergunning, waardoor de initiatiefnemer genoodzaakt is de archeologienota in uitgesteld traject uit te voeren.

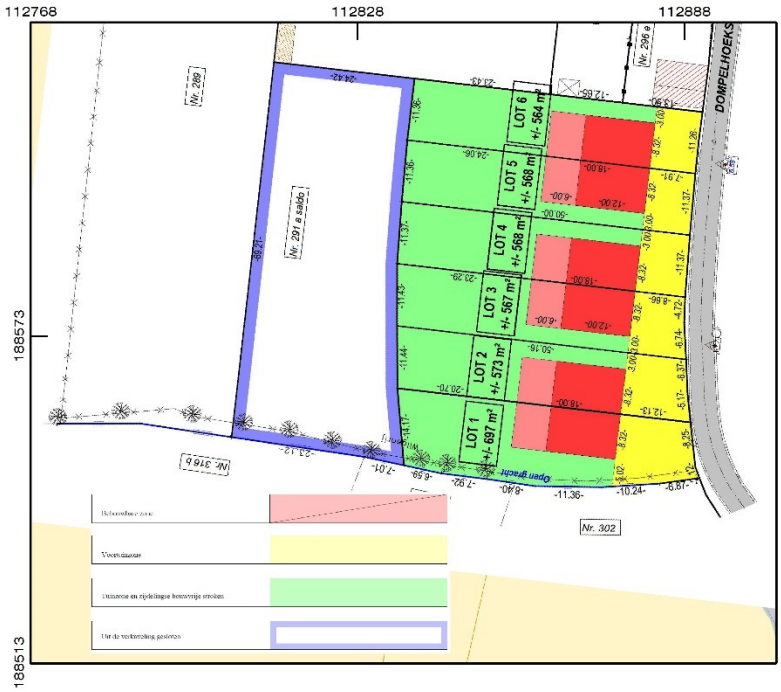

- 2017K175
- Aanmaakdatum van plan nr. 02: 16/11/2017
- Underlay: Geplande toestand

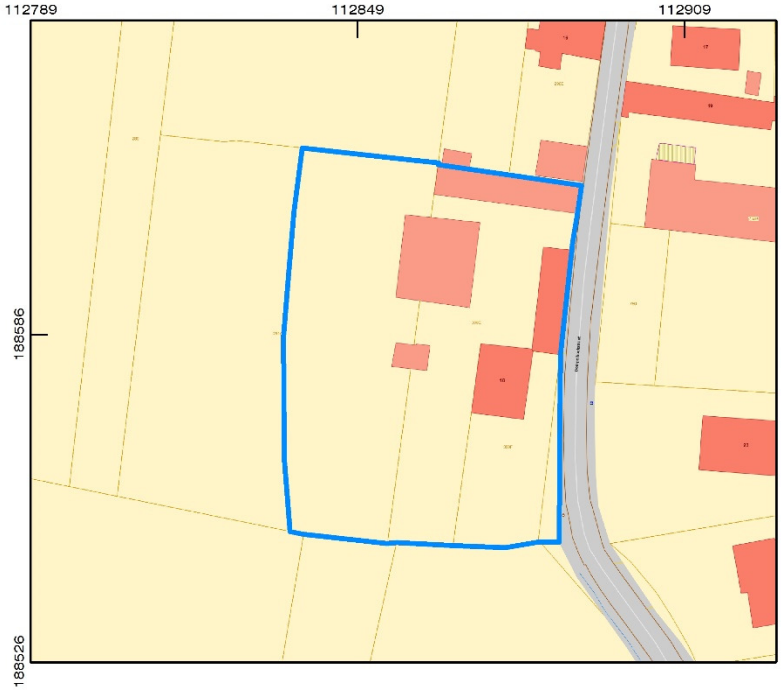

- 2017K175
- Aanmaakdatum van plan nr. 03: 16/11/2017
- Underlay: Bestaande toestand, GRB

Onderzoeksgebied

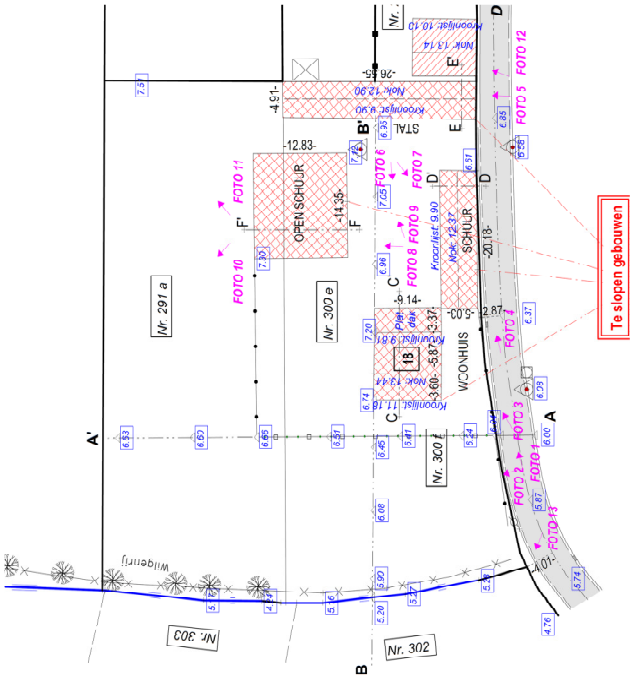

Figuur 2. Bstaande toestand (boven) ten opzichte van het verkavelingsplan (onder).

Daarna worden de nodige grond- en infrastructuurwerken uitgevoerd. Aangezien het een verkavelingsvergunning betreft moet worden uitgegaan van een volledige verstoring van het bodemarchief.

3.3 Bodemgebruiksbestand- landgebruik

Zoals eerder vermeld maakt het slopen van de bestaande gebouwen op het terrein deel uit van de werken die binnen het onderzoeksgebied zijn gepland. De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen.
Met andere woorden: welke impact hebben de aanwezige structuren op het archeologietraject ?

Hiervoor kunnen zowel het Bodemgebruiksbestand als de Bodembedekkingskaart worden aangewend. Deze kaarten geven een eerste indruk van het landgebruik, waaruit de eerste stappen in het archeologietraject kunnen worden bepaald.
De kaarten geven tevens een eerste indruk van bodemingrepen die mogelijk reeds binnen het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden.

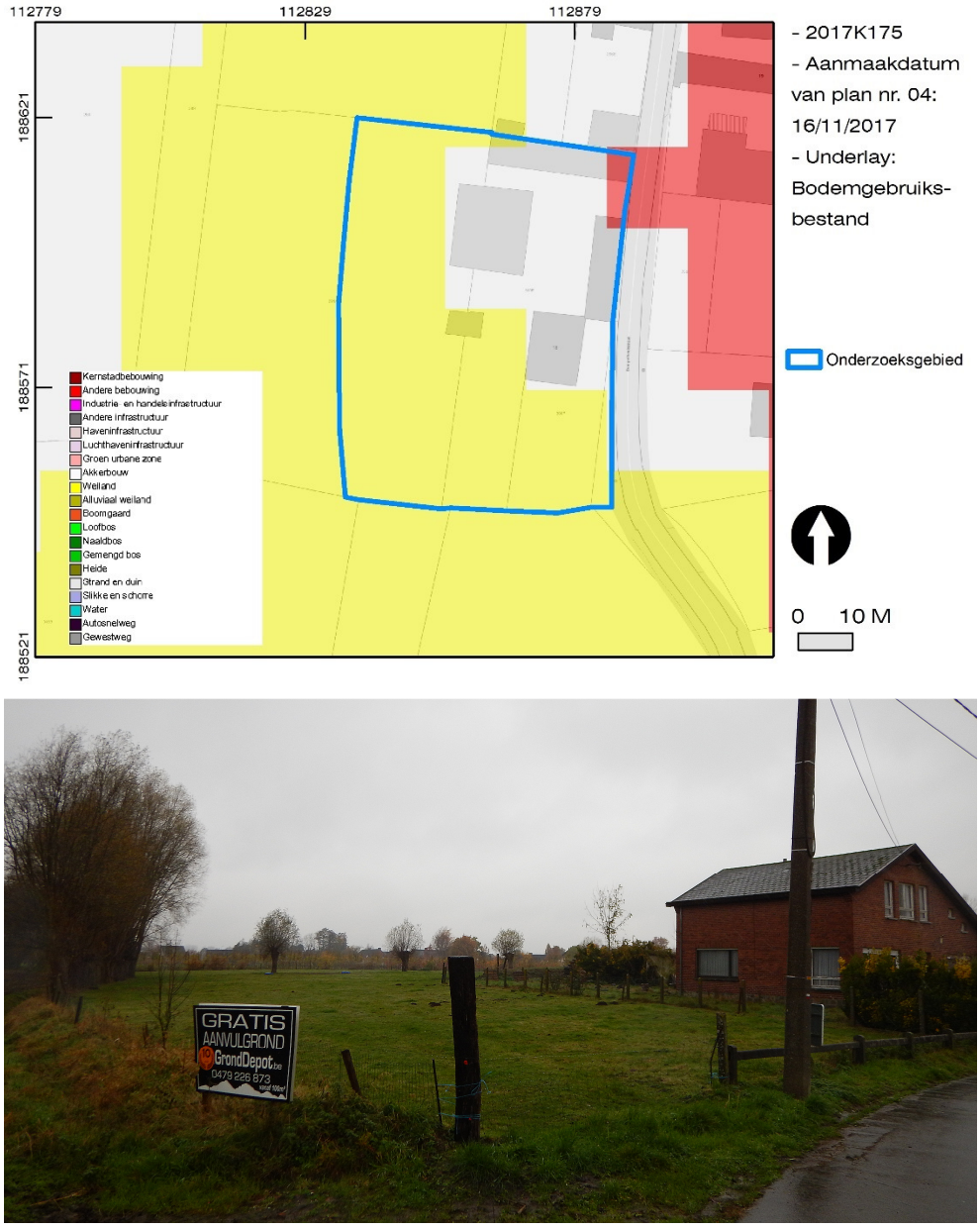

Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruik van de regio en een foto van het onderzoeksgebied tijdens het plaatsbezoek.

Het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als “Akkerbouw”, wat neerkomt op een situatie waarbij de bodem gebruikt wordt in een rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. Dit strookt niet helemaal met de huidige situatie, aangezien dit deel van het onderzoeksgebied een erf met gebouwen is.

Het westelijke en zuidelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als “Weideland”, dit komt neer op een bodem die bedekt is met gras en die niet gelegen is in het overstromingsgebied van een rivier.

Dit beeld wordt gedeeltelijk bevestigd in de bodembedekkingskaart voor de regio.

3.4 Bodembedekking

Op de bodembedekkingskaart is de 21e-eeuwse situatie grafisch weergegeven: het erfgedeelte van het onderzoeksgebied is ingekleurd als “gebouwen”, “overig afgedekt” en “gras, struiken”. Dit komt overeen met het gebruik als landbouwwoning en erf.

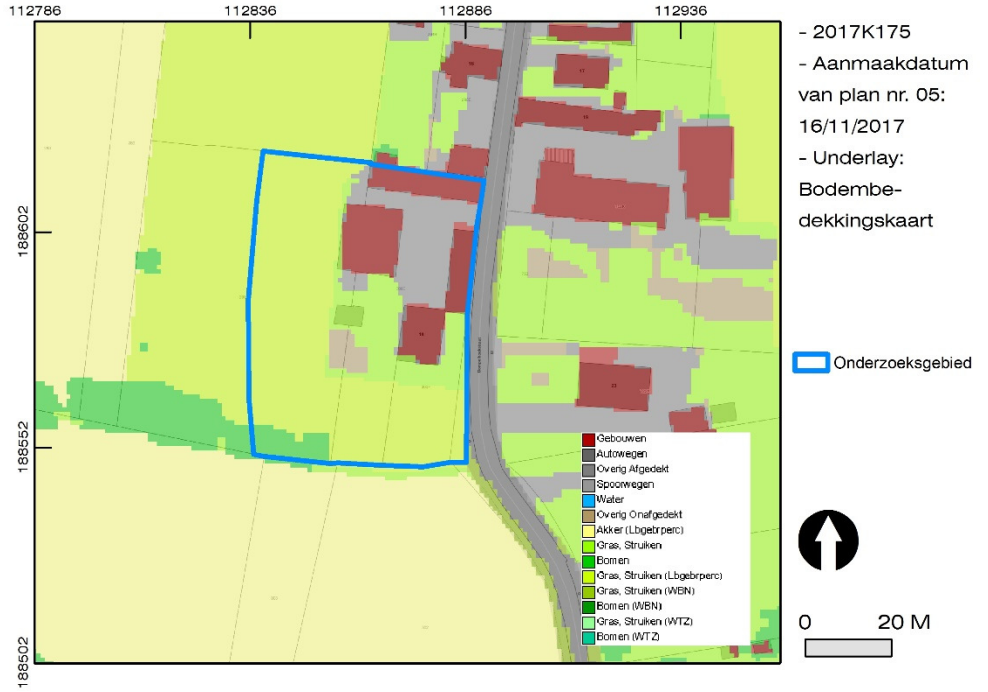

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand van de regio en een foto van het erf tijdens het plaatsbezoek.

Het westelijke en zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als “gras, struiken”, die als landbouwgrond in gebruik zijn. In het zuidwestelijke deel

van het onderzoeksgebied zijn tevens bomen ingekleurd. Dit komt vrij gedetailleerd overeen met de bestaande situatie. Het betreft een rij knotwilgen.
Ongeveer ¼ van het onderzoeksgebied is dus in gebruik als erf, waarbij de bestaande gebouwen nog dienen te worden gesloopt. Op basis hiervan kan worden besloten dat het onderdeel prospectie met ingreep in de bodem, zo dit noodzakelijk zou blijken voor de inschatting van het archeologisch kennispotentieel van de site, in een uitgesteld traject dient te gebeuren.
Nu het archeologietraject gekend is, kan de onderzoeksopdracht worden afgebakend.

3.5 Onderzoeksopdracht

De onderzoeksopdracht bestaat, op basis van de voorliggende gegevens, uit een archeologienota met uitgesteld traject. Hiervoor moet dus een bureaustudie worden uitgevoerd om te bepalen wat het archeologisch kennispotentieel van de site is, hoe dit eventueel moet worden vastgesteld en wat de te nemen maatregelen zijn, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten.

Concreet wordt getracht vast te stellen of een archeologische site binnen het projectgebied aanwezig is en wat de karakteristieken en de bewaringstoestand hiervan zijn. Tevens wordt de impact van de toekomstige werken op de ondergrond en het eventueel archeologische erfgoed vastgesteld.
De resultaten van dit onderzoek laten dan toe een gemotiveerd advies te formuleren met betrekking tot de vervolgstrategie en de methodiek hiervan. De bureaustudie kan worden gedistilleerd tot onderstaande basisonderzoeksvragen:

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*
- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*
- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*
- *Is verder onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Randvoorwaarden:
Het onderzoeksgebied is voor een groot deel bebouwd, waardoor het in deze fase van het onderzoek niet mogelijk is om alle noodzakelijke terreinwerken uit te voeren, i.e. het onderzoek dient in een uitgesteld traject te worden uitgevoerd.

Het uitgesteld archeologietraject neemt de vorm aan van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, het omvat volgende onderdelen:

1. De opmaak van een verslag van resultaten aan de hand van een bureaustudie

2. De opmaak van een programma van maatregelen met de -indien noodzakelijk- te volgen vervolgstrategie (vooronderzoek met ingreep in de bodem)

3.6 Werkwijze

Om de huidige onderzoeksopdracht te volbrengen en een correcte inschatting te maken van het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed en kennispotentieel binnen het projectgebied, worden bestaande en publiek beschikbare bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Dit leidt tot de voorwaardelijkheidsverklaring dat het onderzoek niet exhaustief is en een specifiek doel voor ogen houdt. Daarvoor worden zowel historisch kaart- en fotomateriaal, als archeologische en geologische bronnen geselecteerd, geraadpleegd en geïnterpreteerd. Er is tevens advies gevraagd van een derde, onafhankelijke partij, namelijk de Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring " Jan Broeckaert " v.z.w. (met dank aan Erik Van Der Haegen voor de omstandige communicatie) en Luc Van De Sijpe (Bunkergordel.be).

Hieraan gekoppeld werd op 20 november een terreininspectie uitgevoerd, met het oog op het waarnemen van relevante archeologische en landschappelijke indicatoren. Aansluitend werden controleboringen uitgevoerd om de dikte van de teelaarde (en eventueel afdekkende pakketten) en eventuele verstoring van de bodemopbouw vast te stellen.

Aangezien de opmaak van de archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet, is de bureaustudie voor de archeologienota met uitgesteld traject opgemaakt conform de vigerende "*Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren*", versie 2.0.

4 VASTSTELLING ("ASSESSMENT")

4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

4.1.1 Traditionele landschappenkaart

Het onderzoeksgebied lijkt een verloren uithoek van het gehucht Ten Ede te zijn, maar het maakt in feite deel uit van een groter regionaal geheel dat in de traditionele landschappenkaart[1] vervat is.

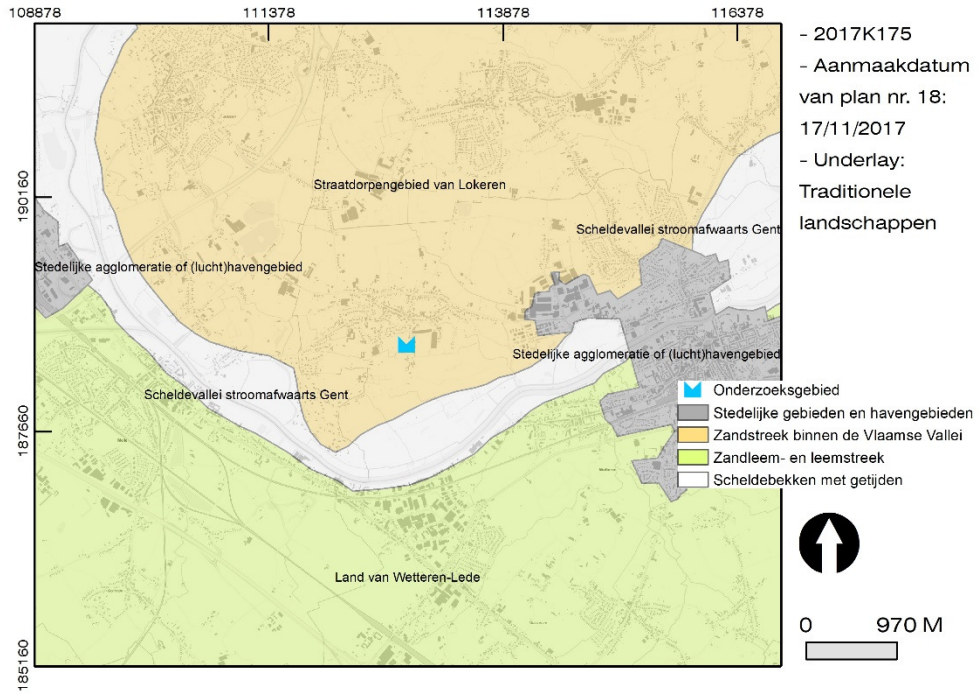

Figuur 5. Situering van het projectgebied op de traditionele landschappenkaart.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in het zogenaamde Straatdorpengebied van Lokeren dat zicht uitstrekt tot aan de Scheldevallei in het zuiden en de stad Gent in het westen. In het noorden vormt de Moervaartdepressie het valleigebied tussen het Straatdorpengebied en de dekzandrug Maldegem-Stekene. Het projectgebied bevindt zich in het meest zuidelijke deel van dit Straatdorpengebied, alwaar de Schelde de grens vormt tussen de noordelijk gelegen Zandstreek binnen de Vlaamse Vallei en de Vlaamse Zandleem- en leemstreek in het zuiden.

Dit betekent in de praktijk dat er sprake is van een vrij vlak landbouwgebied met een dicht verstedelijkt weefsel (wegen, lintbebouwing), waarin de open ruimte sterk versnipperd is en waarin het open zicht over het landschap beperkt is. Het landschap wordt eerder gekenmerkt door lintbebouwing en serreteelt, hier en daar doorbroken door geïsoleerde elementen met een landschappelijke of erfgoedwaarde, zoals parken en kastelen.

[1] *Versie 6.1, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.*

Het onderzoeksgebied bevindt zich dus in een vlak gebied met een grote dichtheid van bewoning langs de wegen. Deze woekering van lintbebouwing wordt door het Gewestplan (cf. supra) dan nog in de hand gewerkt. De bestaande open ruimte neemt onder invloed van de verstedelijkingsdruk van Gent meer en meer toe.

Dit traditionele landschap is het resultaat van een hydrografische en geologische situatie, waarop de mens doorheen het verleden een onweerlegbare impact heeft gehad. In de volgende hoofdstukken zal worden onderzocht in welke geologische en bodemkundige situatie het onderzoeksgebied zich bevindt en welke sporen de mens hierin heeft achtergelaten.

4.1.2 Fysisch-geografische gegevens

4.1.2.1 Topografie

De traditionele landschappenkaart plaatst het onderzoeksgebied nabij de Scheldevallei. Men kan dus eerst onderzoeken hoe deze alluviale vlakte zich in de data van het digitaal terreinmodel vertaalt.

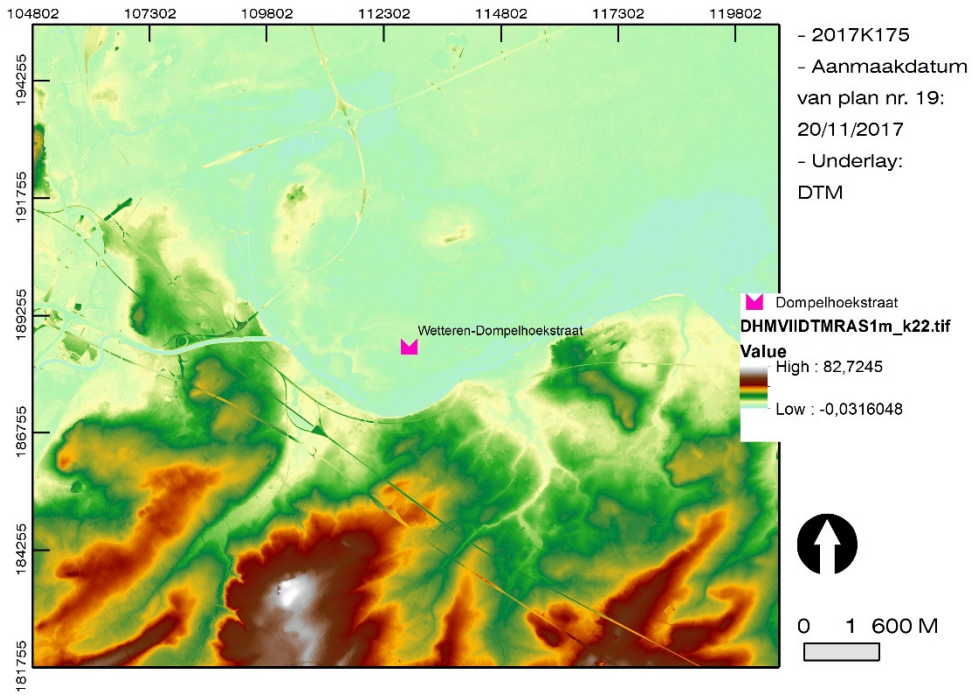

Figuur 6. Situering van het projectgebied op het DTM II.

Op het Digitaal Terreinmodel met resolutie van 1m TAW-waarde (Tweede Algemene Waterpassing) is het duidelijk dat het onderzoeksgebied zich inderdaad in een riviervallei bevindt. Dit is de Vlaamse Vallei waarin de Schelde zich heden als een ingedijkte rivier bevindt. Deze vallei is tijdens de voorlaatste ijstijd diep uitgeschuurd en de Schelde was eerder een netwerk van kleine geulen en stroompjes, volledig vrij van de invloed van de mens. Die menselijke sporen

bevinden zich op een zeer grote diepte onder de jongere sedimenten. Na de laatste ijstijd, waarin het gebied waarschijnlijk onbewoond was en de Vlaamse Vallei door wind en water met sedimenten is aangevuld, begon het zeeniveau te stijgen en verbeterde het klimaat. De erosie van de bodem viel door de dichte begroeiing stil en de Schelde veranderde in een traag meanderende rivier. Ten Ede en het huidige onderzoeksgebied bevinden zich in een aangeslibde alluviale vlakte van de Schelde, die zich van noord naar zuid verder insneed. De oudste bewoners van het gebied trokken zich echter terug op de hoogten (ontstaan door opstuivend zand in de laatste ijstijd) of op de oeverwallen van de meanderende schelde.

In het Holoceen begon de grondwaterspiegel door de veranderende vegetatie te dalen (terwijl door smeltwater de zeespiegel steeg) en concentreerde het leven zich langs de bewoonbare oevers van de Schelde en langs meren en vennen. Het onderzoeksgebied aan Ten Ede bleef dus vermoedelijk een laaggelegen gebied in een relatief droog en bebost landschap (dit veranderde waarschijnlijk pas drastisch onder menselijke invloeden). Op lokaal niveau betekent dit dat het onderzoeksgebied zich op een zachte helling in zuidelijke richting bevindt.

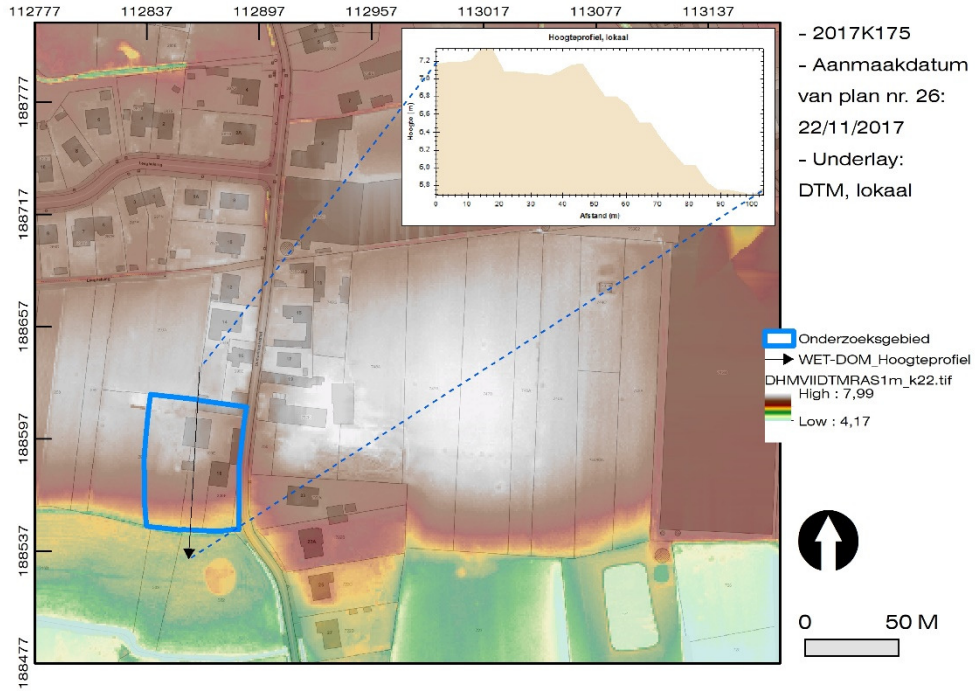

Figuur 7. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied en een foto van het onderzoeksgebied in oostelijke richting waarop het plotse verval van hoogte goed herkenbaar is.

Het grootste deel van het projectgebied bevindt zich op een vrij egaal gelegen terrein: tussen 20 en 52 meter op de X-as van het hoogteprofiel bedraagt de hoogte 6,98 meter ten opzichte van de TAW. Vanaf 52 meter wordt de helling iets scherper: over een afstand van 36 meter daalt het terrein tot een hoogte van 5,84 meter TAW. Het hoogteverschil bedraagt dus 1,14 meter. Van daaruit daalt het terrein nog verder in zuidelijke richting naar de lager gelegen beek (cf. §Hydrografische situering).

Nu duidelijk is dat het onderzoeksgebied zich inderdaad op een lichte verhevenheid binnen een alluviale vlakte bevindt, kan dit vervolgens aan de hydrografische atlas

getoetst worden om de omvang van de rivier in deze overstromingszone te gaan onderzoeken.

4.1.2.1 Hydrografische situering

Een confrontatie tussen de gekarteerde van nature overstroombare gebieden en de hydrografische atlas, toont aan dat het onderzoeksgebied zich ten noorden van een naamloze beek van 3e categorie bevindt, die deel uitmaakt van het Scheldebekken. Dit betekent dat het onderzoeksgebied zich op een vrij droge zone op de afzonk naar een vrij nat gebied bevindt, dat middels beken naar de Schelde afwatert. De beek wordt heden gebruikt als een open riool.

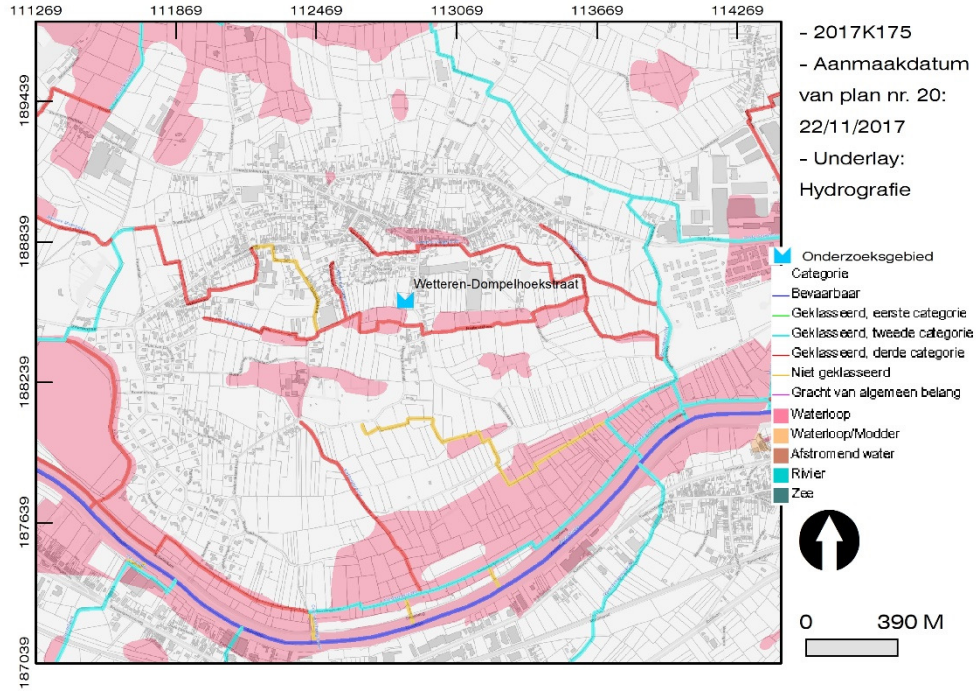

Figuur 8. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische atlas en een foto van de beek ten zuiden van het onderzoeksgebied.

Ook de draineringsklasse van de gekarteerde bodems bevestigt bovenstaande gegevens. Het projectgebied bevindt zich binnen een bodem met draineringsklasse c, wat overeenkomt met matig droge, zwak gleyige gronden.

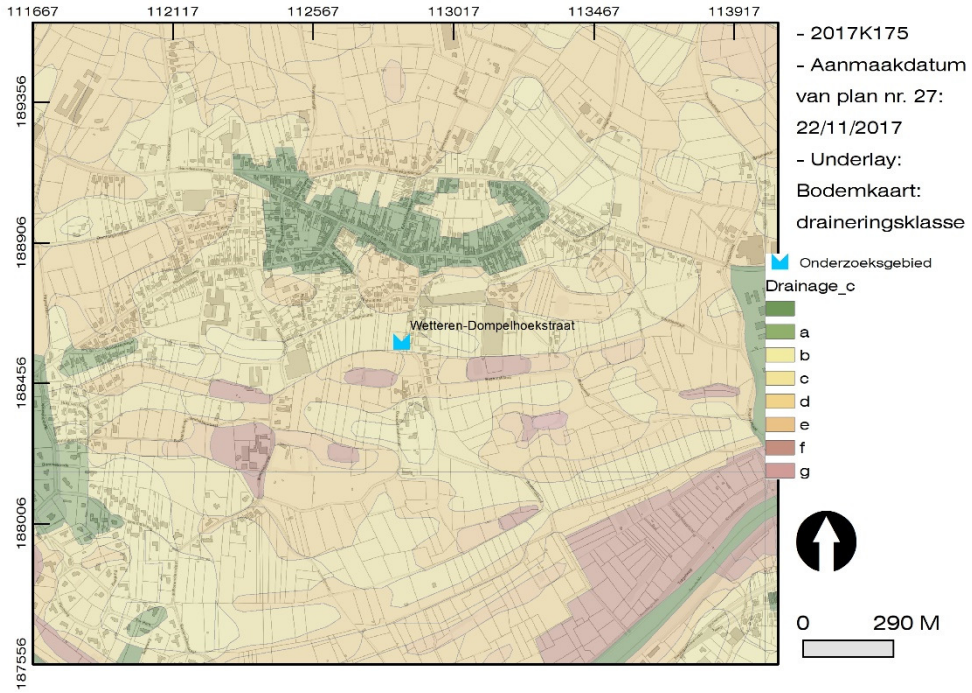

Figuur 9. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de draingeringsklassekaart.

Om in te schatten wat de kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren is, moet in deze situatie ook de erosie van het gebied onderzocht worden, omdat dit in sterke mate de bewaring van archeologische relicten kan beïnvloeden.

4.1.2.2 Erosiegevoeligheid

De mate waarin een gebied erodeert kan gevolgen hebben voor de archeologische waarde van het gebied: wanneer een site zich in een sterk tot zeer sterk erosiegevoelig gebied bevindt, is algemeen gesteld de kans op bewaring kleiner, of is de kans op het beschadigen van dit archeologisch erfgoed groter. Anderzijds kunnen archeologische lagen door geërodeerde pakketten worden afgedekt, waarbij de kans op een goede bewaring over het algemeen verbetert (of beter wordt geacht). Om de erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in te schatten kunnen zowel de erosiegevoeligheidskaart voor Vlaanderen als de Potentiële bodemerosiekaart per perceel worden onderzocht.

De Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten geeft voor elke gemeente in Vlaanderen de gemiddelde gevoeligheid voor bodemerosie weer (de dato 2006). De kaart geeft dus op niveau van Vlaanderen een eerste indicatie van

de locatie van erosiegevoelige gebieden. De kaart is een afgeleide van de potentiële bodemerosiekaart per perceel (de dato 2006). Op de Erosiegevoeligheidskaart voor de Vlaamse Gemeenten staat het gebied ingekleurd als “weinig erosiegevoelig”. Het onderzoeksgebied is niet fundamenteel veranderd sinds 2006, dus de kaart is nog steeds van toepassing.

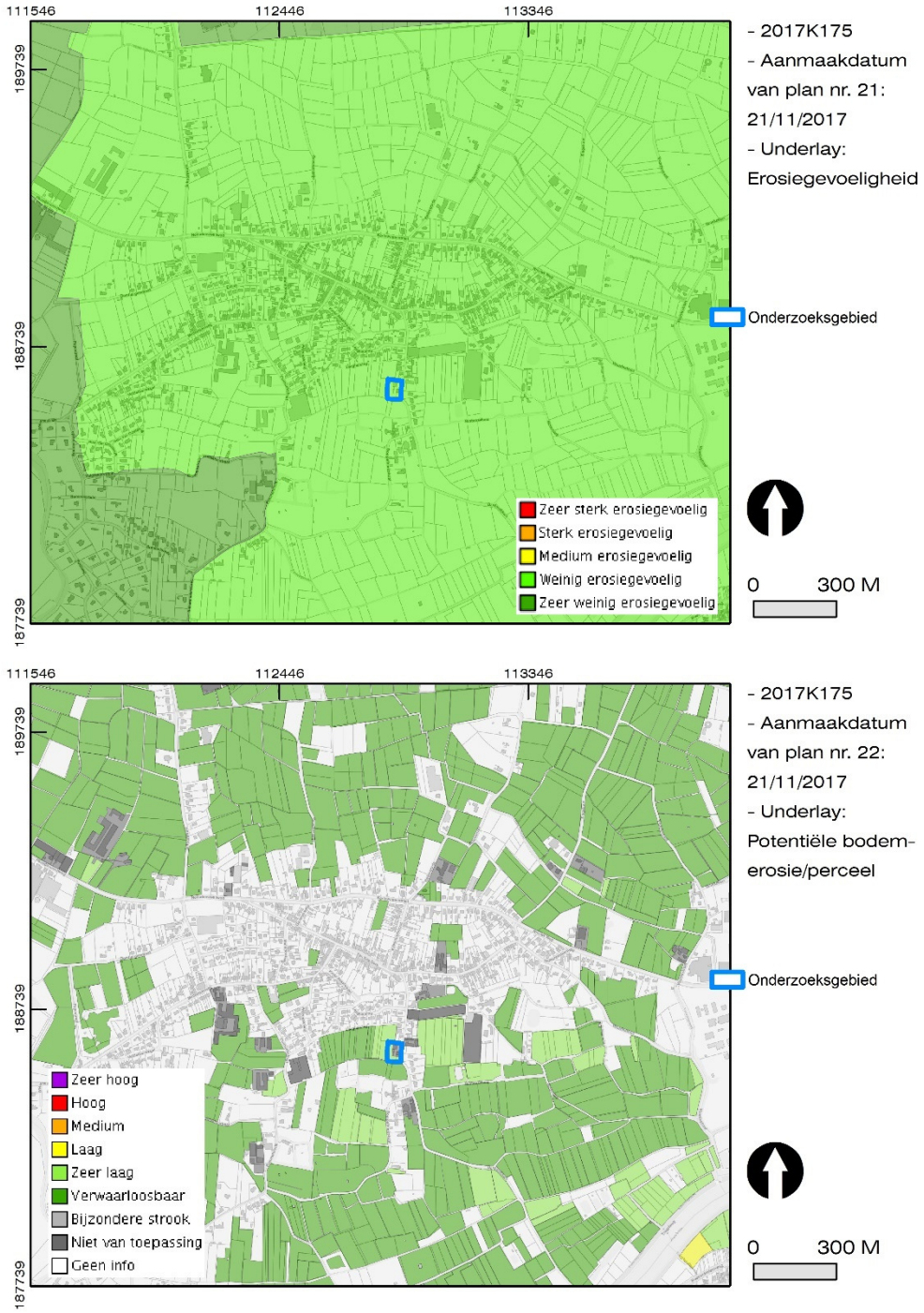

Figuur 10. Erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in twee kaarten.

Op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, die een meer gedetailleerd beeld geeft, staat het onderzoeksgebied gedeeltelijk als “niet van toepassing” en “zeer

lage potentiële bodemerosie" ingekleurd. Het gedeelte van de bebouwing is ingekleurd als "niet van toepassing", dus op basis van de belendende percelen kan worden afgeleid dat het onderzoeksgebied een zeer lage potentiële erosie kent.
Dit betekent dus ook dat de mogelijk aanwezige archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied weinig aan erosie zijn blootgesteld geweest. Resten van de menselijke activiteiten in het verleden zijn waarschijnlijk niet van de helling afgespoeld en anderzijds zijn ze evenmin recent door natuurlijke sedimenten bedekt.
De oorzaak van deze vrij stabiele situatie moet gezocht worden in de geologische opbouw van het gebied, die in een volgend hoofdstuk zal worden onderzocht. De geologische situatie heeft tevens een enorme impact gehad op hoe de mens in het verleden de gronden heeft waargenomen en geïnterpreteerd.

4.1.3 Aardkundige situering

4.1.3.1 Tertiair geologisch

De diepste lagen die in het onderzoeksgebied door de mens in het verleden konden worden aangesneden, zijn de tertiaire geologische eenheden in de ondergrond. Deze worden aangesneden bij het uitgraven van uitermate diepe structuren, zoals bijvoorbeeld waterputten en grachten (denk aan grachten van mottekastelen of forten). Deze lagen kunnen ook zijn aangesneden omwille van hun waarde als grondstof: in het geval van kleiafzettingen kunnen deze voor bijvoorbeeld baksteenproductie zijn aangewend.
De tertiaire (het geologische tijdvak van 66,0 tot 2,58 miljoen jaar geleden) gelaagdheden in de ondergrond van het onderzoeksgebied bestaan uit bodems van de zogenaamde Formatie van Gentbrugge, ook wel de Formatie van Gent genoemd. Deze geologische formatie bestaat uit mariene klei-, silt- en zandlagen die werden afgezet in de zee die het noorden van België bedekte tijdens het Ypresiaan (rond 50 miljoen jaar geleden). De formatie wordt ingedeeld in drie leden: de basis van de formatie bestaat uit siltige klei tot kleiig silt en wordt de Klei van Merelbeke genoemd. Deze worden afgedekt door lagen silt en zeer fijn zand, verstoord door bioturbatie. Het betreft enerzijds de Klei van Pittem en anderzijds het Zand van Vlierzele.

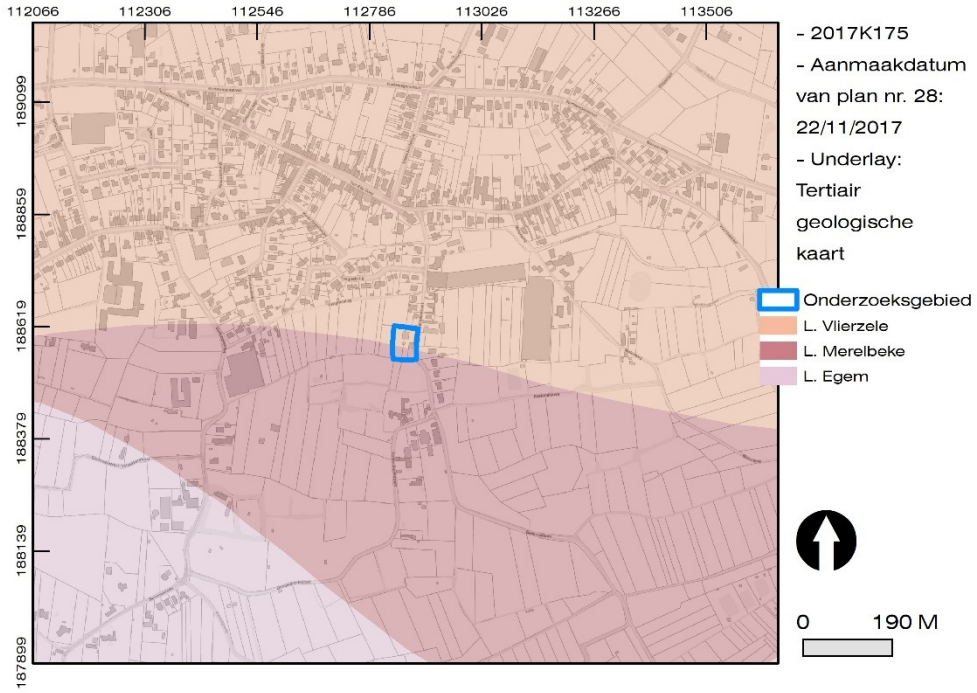

Figuur 11. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart.

Binnen het projectgebied dagzomen enerzijds het Zand van Vlierzele in het noordelijke deel, en anderzijds de Klei van Merelbeke in het lager gelegen zuidelijke deel.

Het zogenaamde "Zand van Vlierzele en/of Aalterbrugge" (code HCOV 0640) kenmerkt zich door grijsgroen glauconiethoudend fijn zand dat duidelijk horizontaal of kruisgewijs gelaagd is en kleilenzen bevat. Bovenaan komen humeuze tussenlagen voor en plaatselijk zijn dunne zandsteenbankjes waar te nemen. Naar onder toe gaat de formatie over in homogeen kleiig zeer fijn zand. De dikte bedraagt maximaal 20 meter maar kan sterk variëren door invulling van geulen.

De "Klei van Merelbeke" (code HCOV 0702) bestaat uit donkergrijze zeer fijne siltige klei met dunne zandlensjes met organisch materiaal en pyrietachtige concreties. De Klei van Merelbeke is lokaal geërodeerd en vormt dus geen continue laag meer. [2] De zeer onregelmatige dikte van het Lid van Merelbeke bedraagt gemiddeld 6 à 7 meter, maar kan tot 15 meter oplopen in de omgeving van zijn typelocaliteit in Merelbeke.

Op het moment dat deze sedimenten werden afgezet was er überhaupt van de mens of van Wetteren nog geen sprake, maar de erfenis van deze oerzee heeft tot op vandaag zijn invloed. Deze lagen zijn afgedekt door quartaire sedimenten en zowel de tertiaire als de quartaire gelaagdheden hebben de mens in het verleden en het gebruik van het land sterk beïnvloed.

[2] *VMM, 2008, Grondwater in Vlaanderen: het Centraal Vlaams Systeem, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst.*

4.1.3.2 Quartair geologisch

Op de quartair geologische kaart staan de bodemtypes weergegeven die afgezet zijn in het quartaire tijdvak (onderverdeeld in het Pleistoceen en het Holoceen, respectievelijk voor en na de laatste ijstijd), met name vanaf 2,58 miljoen jaar geleden tot op heden. Deze afzettingen zijn meestal vrij ondiep aan de oppervlakte aanwezig en zijn in grote mate bepalend voor menselijke activiteiten zoals landbouw, veeteelt, enzovoort.

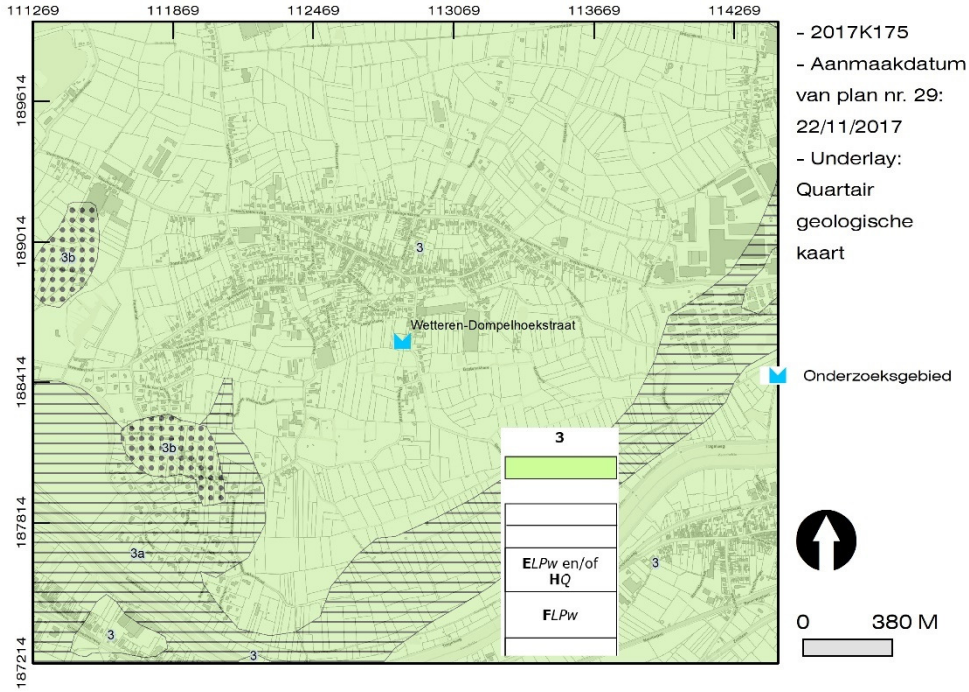

Figuur 12. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart.

Het onderzoeksgebied staat ingekleurd als zijnde profieltype 3. Dit profieltype bestaat in theorie uit twee karteereenheden die boven elkaar zijn afgezet. Aan de basis van deze afzettingen bevinden zich fluviatiele afzettingen uit het Laat-Pleistoceen. Deze worden afgedekt door een pakket eolische afzettingen uit het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), of mogelijk uit het Vroeg-Holoceen. Het betreft fijne afzettingen (zand tot silt) door polaire winden uit de laatste ijstijd.

De quartair-geologische kaart beschikt over een verklarende tekst bij het kaartblad Gent, waardoor de beschikbare quartaire gegevens op een grotere schaal (1/50.000) kunnen afgelezen worden.[3] Op deze kaart worden de quartaire afzettingen meer in detail weergegeven, waardoor een betrouwbaarder beeld van het mogelijk aanwezige bodemtype kan opgesteld worden.

[3]Haecon, in samenwerking met Prof. Dr. De Moor G., 2000. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 22 Gent, Vlaamse Overheid, dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

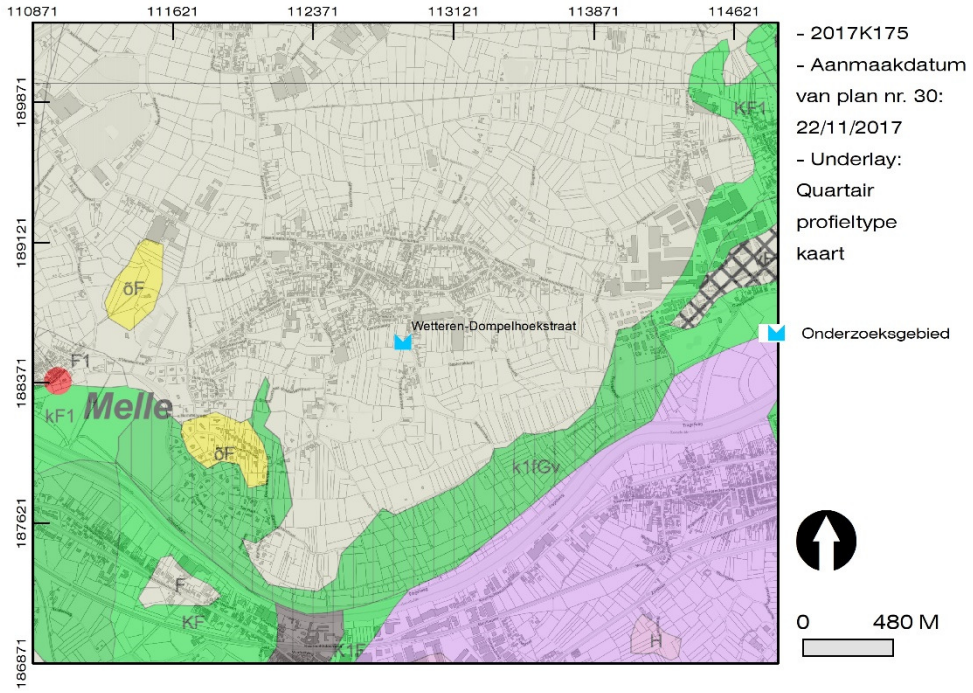

Figuur 13. Situering van het projectgebied op de samengestelde quartair profieltype kaart.

Het projectgebied wordt gekarteerd binnen profieltype F. Dit komt neer op continentaal clastische (fluviale en fluviatiele) en colluviale afzettingen die werden afgezet ten tijde van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Het onderste zandig complex bestaat overwegend uit middelmatig fijn tot middelmatig grof zand (zwak glauconiethoudend) dat naar onder toe zelfs nog grover wordt en dat talrijke grindelementen en ook schelpresten bevat. Het bovenste zandig complex bestaat uit middelmatig, fijn zand met laminae of lenzen middelmatig zand. Het is opgebouwd uit een juxtapositie en superpositie van ondiepe kruisgelaagde geulvormige structuren met een interne laminaire gelaagdheid. Dit is een restant van de brede vervlochten Schelde die hier een brede alluviale vlakte betrok.
Aan de basis komt op veel plaatsen een dunne, maar duidelijke grindvloer voor. Deze eenheid vertoont cryoturbaties en vorstwiggen. Dit facies is hoofdzakelijk gevormd door verwilderde rivieren (de Schelde) die onder periglaciale omstandigheden van de laatste ijstijd actief waren. In dit fluvioperiglaciaal afzettingsmechanisme wisselden accumulatie van sedimenten plaatselijk en tijdelijk af met erosiefasen, wat resulteerde in een residuele dalopvulling.

Bijgevolg komen de data van deze kaart overeen met deze uit de quartair geologische kaart die werd opgesteld met een kleinere schaal. In de praktijk komt dit neer op zand en zandleem. Deze bodem laat zich gemakkelijk bewerken (landbouw) en zandleem is vrij vruchtbaar. Het feit dat het gebied dus vruchtbare

en relatief arbeidsextensieve gronden herbergt, is een aantrekkingspool voor menselijke activiteiten.

4.1.3.3 Bodemkaart van België

De menselijke activiteiten hebben zich sinds jaar en dag toegespitst op landbouw en veeteelt en in die optiek zijn de bodems in België geïnventariseerd naar -voornamelijk- de bodemtextuur en de vochtigheid, met het oog op een duidelijk beeld van waar welke gewassen geteeld kunnen worden.

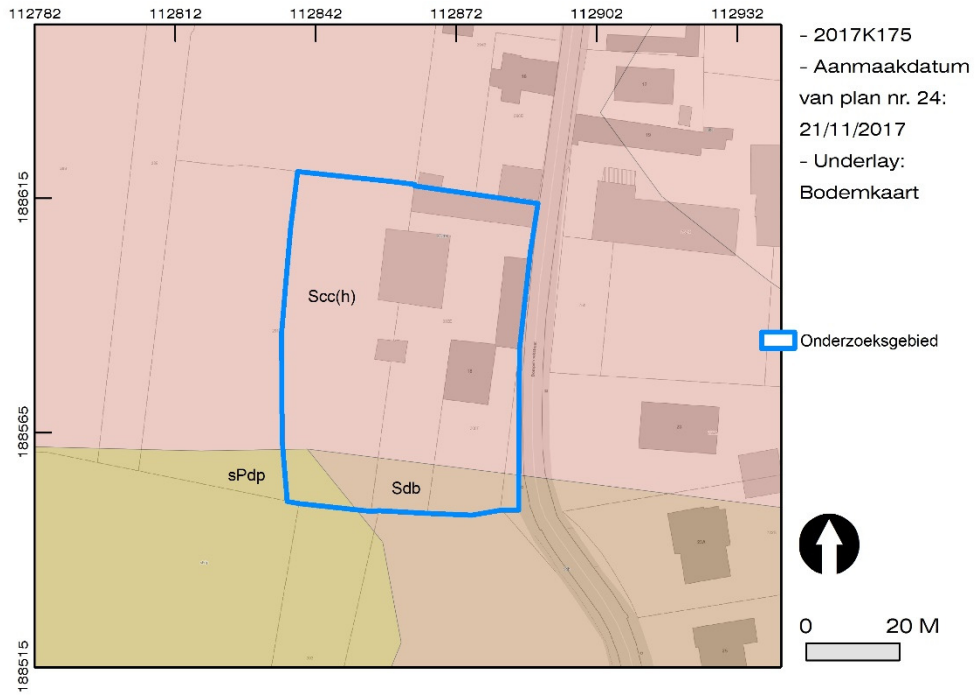

Figuur 14. Situering van het projectgebied op de bodemkaart.

Binnen het onderzoeksgebied komen drie verschillende bodemkundige eenheden voor. In het noordelijke deel van het onderzoeksgebied staan de bodems gekarteerd als Scc, wat neerkomt op matig droge lemige zandgronden met verbrokkelde textuur B-horizont. Dit is een droge zandleembodem. Dit komt overeen met de vaststellingen in de controleboringen (cf. infra). In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied komen bodems voor die gekarteerd staan als Pdp en Sdb, wat neerkomt op respectievelijk matig natte lichte zandleemgronden zonder profielontwikkeling en matig natte lemige zandgronden met verbrokkelde humus en/of ijzer B-horizont. Beide bodems zijn vrij natte zandleembodems, waarbij de laatste een podzolbodem moeten zijn, maar deze werd tijdens de controleboringen niet vastgesteld. Vermoedelijk bevindt deze bodem zich meer in oostelijke richting, maar in realiteit is in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied de bodem met classificatie Pdp vastgesteld, wat neerkomt op vrij natte zandleembodems. Deze zijn opgebouwd uit fluviatiel materiaal (cf. Quartair geologische kaart).

Op basis van bovenstaande gegevens kan worden besloten dat de bodemgesteldheid binnen het onderzoeksgebied voor menselijke activiteiten gunstig zou moeten zijn, indien de waterhuishouding onder controle kan worden gebracht. Om deze data aan de werkelijkheid te toetsen, werd besloten om enkele controleboringen uit te voeren.

4.1.3.4 Controleboringen

Op 22 oktober 2017 werden binnen het onderzoeksgebied vier controleboringen geplaatst om de data uit de bodemkaart te toetsen en hierbij vast te stellen wat de dikte van de teelaarde of het plaggendek was, alsook wat de impact (verstoringsgraad) van de bouwvoor op de natuurlijke bodemopbouw was. Er werd tot een beperkte diepte (tot er zekerheid was dat het moedermateriaal was aangesneden) geboord.
De controleboringen zijn meer uitvoerig beschreven dan volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 noodzakelijk is, dit heeft een kwalitatief product tot doel. Voor de foto's en boorkolommen wordt naar de bijlagen verwezen.

De meest noordelijke boring gaf een beeld van een afgetopte, zandige opduiking in het landschap. De teelaarde bevond zich rechtstreeks op het moedermateriaal, dat op de overgang verbrokkeld was. Dit zou betekenen dat het bodemprofiel zwaar beschadigd is door recente landbouwactiviteiten.

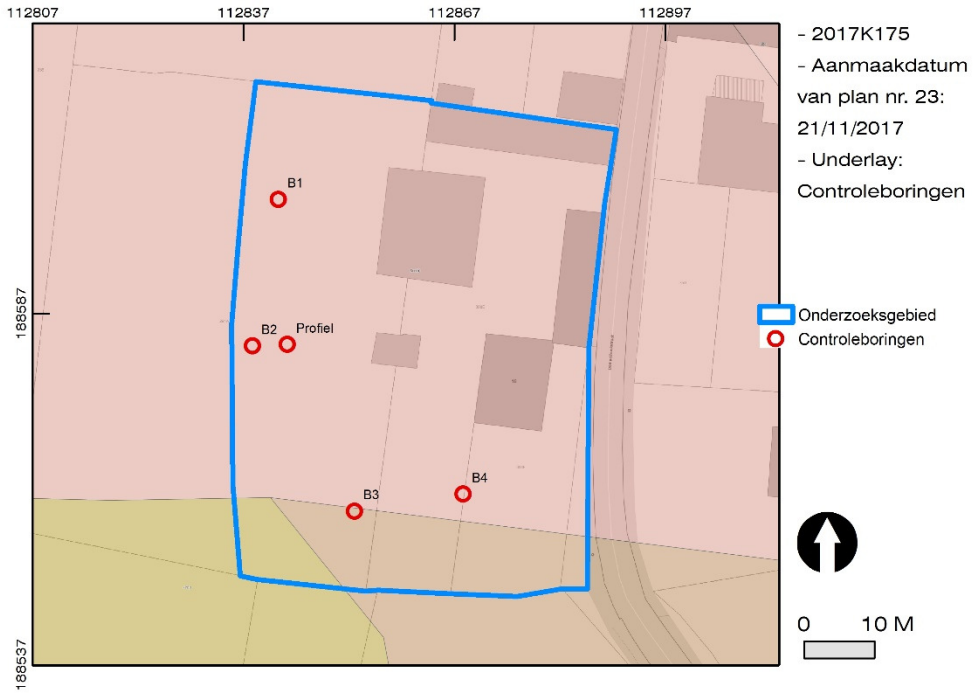

Figuur 15. Situering van de controleboringen binnen het projectgebied.

Naast een bovengrondse silo voor dierenvoeder was -vermoedelijk door de landbouwers- een sleuf uitgegraven, waarin een bodemprofiel kon worden opgeschoond.

Figuur 16. Bodemprofiel naast de bovengrondse silo.

In dit bodemprofiel was een verstoorde bodemopbouw zichtbaar (mogelijk door het graven en heruitgraven van de sleuf naast de silo) waaronder een uitgeloogde organische bodem zichtbaar was. De uitgraving was rechtstreeks op dit moedermateriaal aanwezig. Het moedermateriaal verhield zich als een droog fijn zand met een lichte roestvorming. In zuidoostelijke richting was een overgang naar een grijze, meer gleyige facies aanwezig, dit is de overgang naar de bodems met classificatie Pdp en getuigt van de overgang naar de fluviatiele afzettingen uit het Pleistoceen.

Om dit profiel te toetsen werd boring 2 uitgevoerd, maar er kon geen vergelijkbaar profiel aangetroffen worden: het profiel in boring 2 bleek reeds te bestaan uit een teelaarde van circa 30-35 centimeter dik, met een verbrokkelde textuur B-horizont boven een zandig beigegrijs moedermateriaal, dat leek aan te sluiten bij de meer kleverige textuur van het moedermateriaal in boringen 3 en 4 (Pdp-serie). Het is plausibel dat de uitgeloogde lagen in het bodemprofiel van de sleuf naast de silo getuigen van een uitgeloogd biologisch spoor, zoals een windval en meer aansluit bij de bodems die als Sdb gekarteerd zijn. Een andere mogelijkheid is dat het profiel zich net op de overgang naar podzolbodems in oostelijke richting bevindt, maar in

dat geval is het podzolprofiel binnen het onderzoekgebied tot diep in het moedermateriaal verstoord.
Boringen 3 en 4 werden lager op het terrein uitgevoerd en sloten ook meer aan bij de bodemclassificatie ten zuiden van het onderzoeksgebied (Pdp). Er werd een teelaarde aangetroffen met een iets meer lemige of kleiige B-horizont, waaronder het moedermateriaal eveneens iets kleveriger en meer grijzig was. De grens tussen het droge zandige gedeelte van het onderzoeksgebied en de afzonk naar de beek moet dus ter hoogte van boring 2 gesitueerd worden.

Uit deze boringen kan worden besloten dat:

- Het gebied zich op de overgang van een zandige rug naar een beek bevindt.
- De zandige rug afgetopt is door recente landbouwactiviteiten
- Er geen afgedekte (beschermde) horizonten binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn

Aangezien er werd vastgesteld dat de gekarteerde eenheden op de bodemkaart een veralgemening zijn en niet naadloos overeenstemmen met de realiteit, werden gekende boringen in de DOV onderzocht om eventueel tot een duidelijker beeld te komen.

4.1.3.5 Gekende boringen[4]

In de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn reeds enkele boringen uitgevoerd, zij het niet met archeologische doeleinden in gedachten. Het zijn eerder sonderingen voor het bepalen van draagkracht of samendrukbaarheid.

Boring met code kb22d55e-B933 is uitgevoerd in 1976 en doorsnijdt de bodems met classificatie Scc. Deze boring toont aan dat er een teelaarde van circa 1 meter dik aanwezig is, waaronder een zandig quartair sediment van 5 meter dik aanwezig is. Dit sediment wordt beschouwd als zand uit het Weichselien, de laatglaciale periode waarin de Schelde nog geen meanderende rivier was, maar een brede en wijdvertakte rivier in een brede, onstabiele alluviale vlakte.

[4] *www.dov.be*

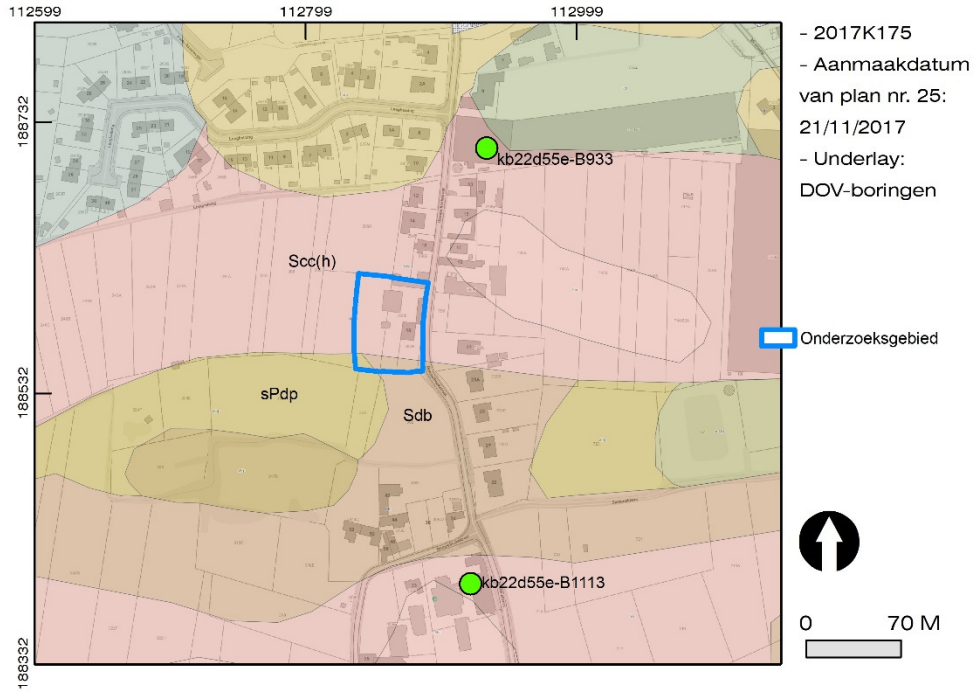

Figuur 17. Situering van relevante DOV-boringen ten opzichte van het projectgebied.

Boring met code kb22d55e-B1113 is een boring met onbekende betrouwbaarheid en geeft aan dat er in de gekarteerde eenheid Scc een quartaire afzetting van 3,75 meter dik aanwezig is. Er worden geen verdere details gegeven.
In de DOV zijn geen boringen opgenomen die in de eenheden Sdb of Pdp zijn gezet.

Er moet worden besloten dat de boringen, opgenomen in de DOV, voor het huidige onderzoeksgebied ontbreken aan volgende kenmerken:

- Er zijn zeer weinig boringen in de bodemeenheden die binnen het onderzoeksgebied voorkomen
- De boringen die in de bodemeenheden Scc voorkomen bevestigen de data uit de geologische kaarten

Er kan worden besloten dat de bodem in het onderzoeksgebied bestaat uit zandige fluviatiele/alluviale afzettingen die voornamelijk in het laatglaciaal te plaatsen zijn. Dit betekent dat het gebied aan de Dompelhoekstraat een alluviale vlakte van de oude Schelde was, die bestond uit een vertakt netwerk van meanderende rivierarmen. Het is pas bij het aanbreken van het Holoceen (circa 11700 jaar geleden) dat het gebied opnieuw aantrekkelijk wordt voor de mens.[5] De alluviale vlakte waarin het onderzoeksgebied zich bevindt vormt zich om tot een bosgebied, waarvan niet duidelijk is wanneer het is ontgonnen (dit is ten laatste in de 18e eeuw

[5] *Crombé & Herremans 2017, pagina 58.*

gebeurd, nvdr.). De recente landbouw heeft tevens een grote impact op het land en op het bodemarchief gehad.
Het hierna volgend onderzoek van de gekende historische en archeologische gegevens in en rond het onderzoek zal trachten een antwoord te bieden op de vraag welke sporen van menselijke aanwezigheid in het gebied aanwezig zijn en hoe deze aan de bodemkundige en geologische data kunnen gekoppeld worden.

4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied en zijn omgeving

4.2.1 Algemene historische situering van het plangebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich heden op het grondgebied van het gehucht Ten Ede in de gemeente Wetteren. Dit gehucht bevindt zich ten westen van de kern van Wetteren en ten Zuiden van Laarne. Dit gehucht bestond (en bestaat nog steeds) uit een kruispunt van wegen waar zich een kapelletje bevond. Dit kapelletje is reeds in de 15e eeuw aanwezig[6] en is later uitgegroeid tot de Sint-Annakerk die heden het dorpsplein domineert.

Figuur 18. Zicht op de Sint-Annakerk vanuit de Dompelhoekstraat.

Het toponiem van Ten Ede wordt in 1701 vermeld als “den Eé” en op de kaart van Villaret en Frickx (zie verder) als respectievelijk “Tenheyde” en “Heijde”. Dat doet vermoeden dat de kapel (ten vroegste in de 15e eeuw) is gebouwd op een heidegebied of een braakliggend gebied. Dit wijst er misschien op dat de kapel het speerpunt van een ontginning van het gebied is geweest. Opvallend genoeg wordt het dorp op de Atlas van Ferraris benoemd als “Ten Eeck”, waarbij kan worden

[6] *Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Anna [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/85078 (geraadpleegd op 16 november 2017).*

vermoed dat de (Franstalige ?) cartografen de benaming verkeerd geïnterpreteerd hebben. Bij gebrek aan de toponymische data uit de Villaret-kaart zou men het toponiem van het dorp dus volledig foutief kunnen interpreteren (bijvoorbeeld, “kapel aan de eik”). Dit toont aan dat men ten allen tijde voorzichtig moet zijn met het interpreteren van toponiemen.

Figuur 19. Het einde van de bebouwde kom van het dorp Ten Ede, ter hoogte van het huidige onderzoeksgebied.

Het dorp zelf is steeds een landelijk gehucht geweest, waarbij het leven zich afspeelde tussen de bidplaats en de akkers. Zo ontstond een verspreide bebouwing van landbouwbedrijfjes, die zowel met Wetteren, de Schelde als met het gehucht Ten Ede verbonden waren. Eén van deze verbindingsassen is de Dompelhoekstraat, die van het dorpsplein naar de Schelde leidt. Langsheen deze straat ontstonden verschillende hoeves en landbouwbedrijfjes met een ruraal karakter dat gedeeltelijk tot op vandaag is blijven bestaan. De geschiedenis van het onderzoeksgebied is dus verbonden met dit besloten, rurale karakter en om de historiek van het huidige onderzoeksgebied enigszins te kunnen onderzoeken is het raadplegen van twee belangrijke groepen van bronnen noodzakelijk: het historisch kaartenmateriaal en de gekende archeologische gegevens in de dichte omgeving van het gebied.

4.2.2 Relevante historische kaarten en plannen

Om de historische waarde van het onderzoeksgebied in te schatten wordt in onderstaand hoofdstuk historisch kaartenmateriaal onderzocht.

4.2.2.1 Frickx-kaart (1744)

Ondanks de grote verschuiving van het gegeorefereerde kaartblad kunnen de bocht van de Schelde en het gehucht Ten Ede herkend worden.

Figuur 20. Situering van het projectgebied op de kaart van Frickx.

Het gehucht Ten Ede staat op dit kaartenmateriaal aangeduid als “Heijde”, wat terugkomt op het kaartenmateriaal van Villaret. Er staat een orthogonaal kruispunt van wegen aangeduid, waarbij de weg in zuidelijke richting als de Dompelhoekstraat kan worden geïdentificeerd. Over het onderzoeksgebied zelf kunnen op basis van deze kaart weinig uitspraken worden gedaan, maar men kan voorzichtig besluiten dat het onderzoeksgebied in 1744 onbebouwd was.
Opvallend is dat Ten Ede aangeduid wordt als een cluster van duinen met ten westen ervan een molen. Dit valt samen met de laatglaciale stuifzandrug waarop Ten Ede zich bevindt. Het feit dat er in de 1e helft van de 18e eeuw nog stuifzanden in de topografie zichtbaar waren, duidt er misschien op dat het gebied nog niet helemaal ontwikkeld was. Het kan ook wijzen op een ontginning of een landgebruik waardoor stuifzanden zijn ontstaan, men kan denken aan ontginningen van zand, klei of turf, het afplaggen van gronden, enzovoort.

4.2.2.2 Villaret-kaart (1745-1748)

Op deze kaart komt het gehucht Ten Ede opnieuw voor, deze keer zeer gedetailleerd. Er is sprake van een dorpsplein met een kerk, van waaruit vier straten vertrekken. Eén daarvan is de Dompelhoekstraat.

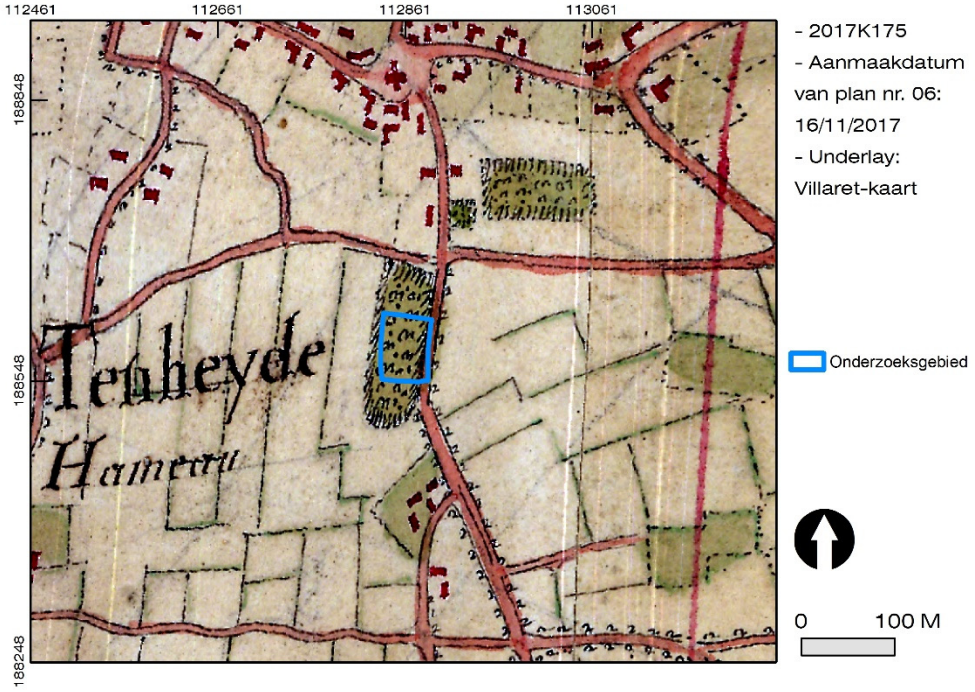

Figuur 21. Situering van het projectgebied op de kaart van Villaret.

Er staan geen stuifduinen op deze kaart aangeduid, maar het onderzoeksgebied zelf is wel ingekleurd, met name als een braakliggend gebied. De tegenstelling tot de akkerlanden is duidelijk. Dit wijst er mogelijk op dat het onderzoeksgebied in het midden van de 18e eeuw nog steeds een braakliggend heidegebied was. Dit kan echter ook wijzen op een oudere, niet gekende ontginning, waardoor een onbruikbaar stuk grond is overgebleven, met braak tot gevolg. Men kan denken aan bijvoorbeeld een klei- of zandontginning (hiervan zijn in de controleboringen geen sporen aangetroffen, nvdr.).

4.2.2.3 Atlas van Ferraris (1777)

Op het gegeorefereerde kaartenmateriaal van Ferraris bevindt het onderzoeksgebied zich langs de Dompelhoekstraat, die als een laan voorzien is van bomen. Deze bomen zijn tevens op de Villaret-kaart herkenbaar.

Figuur 22. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris.

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen structuren aangeduid, al is het gebied wel ingekleurd als akkerland. Dit wijst er op dat er mogelijk in het derde kwart van de 18e eeuw een verandering in landgebruik heeft plaatsgevonden. Deze omslag van braakliggend gebied naar landbouwgebied heeft meestal een negatieve impact op de bewaring van archeologische sporen en structuren (de effecten van de landbouw zijn in de controleboringen vastgesteld, nvdr.).

4.2.2.4 Primitief kadaster en Popp-kaarten (1830 – 1842)

Circa vijftig jaar na de opmaak van de Atlas van Ferraris verscheen voor onze gewesten een eerste versie van het kadasterplan, waarmee heden nog steeds gewerkt wordt. Deze plannen zijn in het begin van de jaren 1830 op gemaakt en geven dan wel geen beeld van het landgebruik, maar wel van perceelsindelingen en infrastructuur.

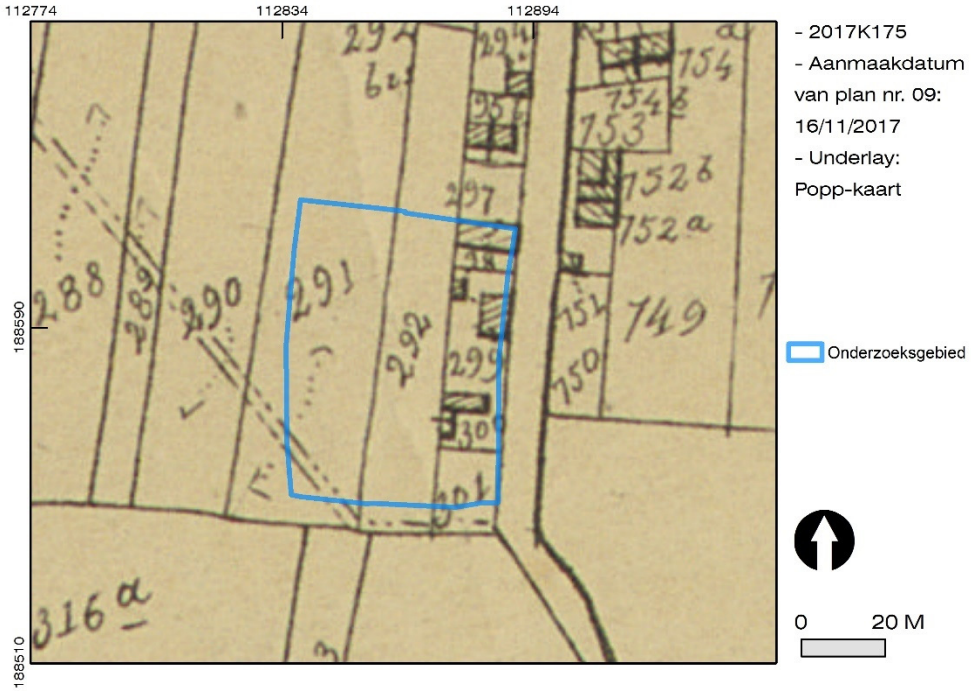

Figuur 23. Situering van het projectgebied op de kaarten van Popp.

De situatie op het Primitief Kadaster is zeer vergelijkbaar met deze op de Popp-kaart. Aan het einde van de 18e of het begin van de 19e eeuw is langs de Dompelhoekstraat een complex van structuren (mogelijk een hoeve) gebouwd. Op perceel nr. 299 bevond zich mogelijk een hoofdgebouw, met aan weerszijden bijgebouwen. De bebouwing concentreert zich langs de straatzijde.
Opvallend is tevens een buurtweg, die haaks over het terrein loopt en een verbinding vormt tussen de Dompelhoekstraat en de huidige Korte Asselwegel.

Tevens kan worden vermeld dat het gehucht Ten Ede op deze kaart aangeduid staat als “Eede hameau” en dat “Dompelhoek” ook als een afzonderlijk toponiem aangeduid staat. De nederzettingscluster van gebouwen aan de Dompelhoekstraat stond dus waarschijnlijk gekend als de “Dompelhoek”.

4.2.2.1 Vandermaelen kaarten (1846-1854)

Op het gegeorefereerde kaartenmateriaal van Vandermaelen is het onderzoeksgebied ook bebouwd gekarteerd. Er lijkt echter wel een verschuiving van het kaartblad te zijn.

Figuur 24. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen.

De buurtweg of voetwegel die op het kaartenmateriaal van Popp aangeduid is, kan als referentie dienen voor de situering van het onderzoeksgebied. Op die manier kan worden verondersteld dat er binnen het onderzoeksgebied vier structuren aanwezig waren, waarvan twee aan de straatzijde en twee dieper op het perceel.

Het gehucht Ten Ede staat hier aangeduid als “Eede”.

4.2.2.1 Atlas der Buurtwegen (1840)

Op het kaartenmateriaal van de Atlas der Buurtwegen staat het onderzoeksgebied dan weer zeer gedetailleerd weergegeven en de structuur van het erf kan tot op zekere hoogte tot op vandaag herkend worden (cf. infra).

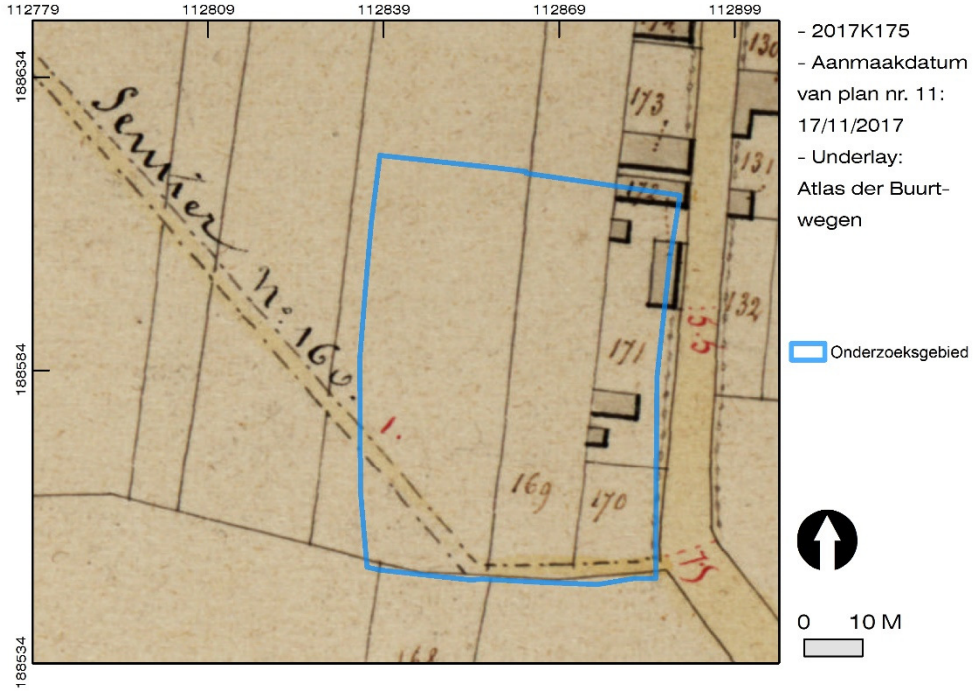

Figuur 25. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen.

De buurtweg staat aangeduid als “sentier n.160” en loopt dwars door het terrein naar de Korte Asselwegel, die op de Atlas der Buurtwegen aangeduid staat als “chemin n. 151”. Binnen het onderzoeksgebied is sprake van het gebouw aan de straatzijde, een dwars gebouw (nummer 172) en enkele bijgebouwen.

Figuur 26. Huidige situatie van het hoofdgebouw en de bijgebouwen (links: noordelijke bijgebouw, rechts: oostelijke bijgebouw.

Het hoofdgebouw kan op basis van de situering van het hedendaagse hoofdgebouw (geen 19e -eeuwse hoeve) in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied gesitueerd worden. Het is opvallend dat het hoofdgebouw (de woning) waarschijnlijk kleiner was dan de beide schuren (bijgebouwen). Men moet dus steeds voorzichtig zijn in het toewijzen van functies (hoofdgebouw versus bijgebouw) aan gebouwplattegronden op basis van grootte.

4.2.2.2 Topografische kaart zwart-wit

Via het kaartenlab van Cartesius werd onderzocht of er historisch kaartenmateriaal voor het onderzoeksgebied publiek beschikbaar is, maar dit bleek niet het geval. Ook de Wetterse heemkundige kring had geen weet van historisch kaartenmateriaal voor dit gebied, er is blijkbaar een groot cultureel en zelfs juridisch hiaat tussen beide zijden van de Schelde wat Wetteren betreft.[7] Voor een zicht op het onderzoeksgebied tussen het einde van de 19e en de 20e eeuw is enkel de topografische kaart zwart-wit beschikbaar.

[7] *Mondelinge mededeling Erik Van Der Haegen.*

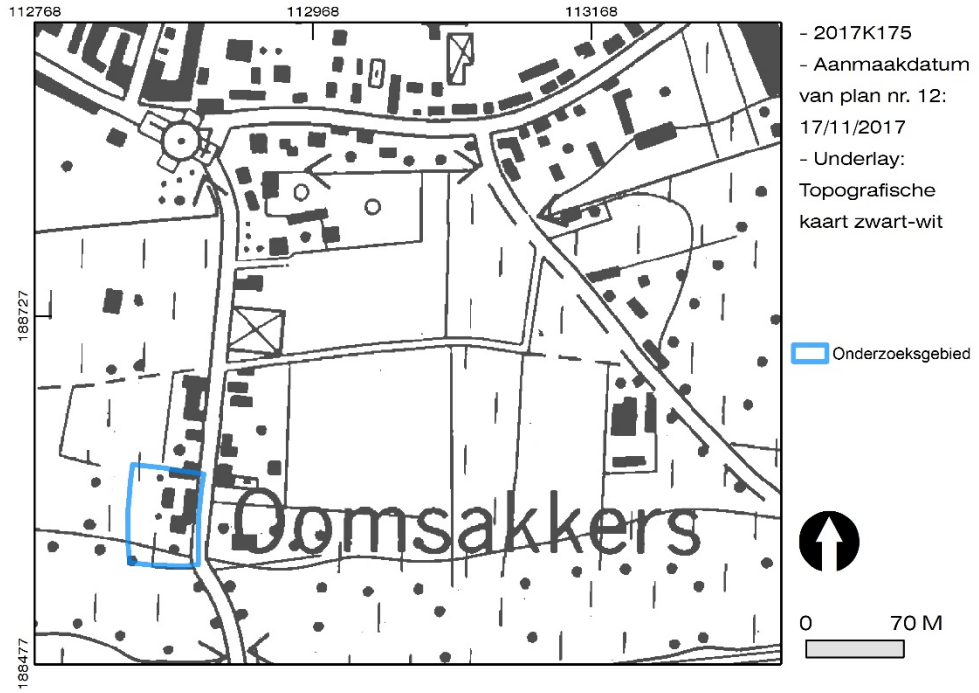

Figuur 27. Situering van het projectgebied op de topografiche kaart zwart-wit en foto van zowel de koeienstalling als het 19e -eeuwse bijgebouw in het noorden van het onderzoeksgebied.

Op deze kaart, die opgemaakt is in het derde kwart van de 20e eeuw, is de structuur van bebouwing zichtbaar zoals deze heden ook kan worden vastgesteld. Er is een woonhuis aan de straatzijde dat in 1963 gebouwd is, verbonden aan een 19e -eeuws bijgebouw. Hierbij kan ook worden verwezen naar de beschrijving en plannen van de bestaande toestand[8] in de bijlage. Het huidige woonhuis bestaat uit twee bouwlagen met een ongelijk zadeldak. Het gebouw is niet onderkelderd, er is slechts een kleine berging onder de trap op hetzelfde niveau als gelijkvloerse verdieping.

[8]*Opgemaakt door landmeter Luc Goethals, waarvoor dank.*

Dit bijgebouw is herkenbaar op het Primitief Kadaster en de kaarten van Popp. Loodrecht op de straatzijde is nog een bijgebouw aanwezig dat uit dezelfde periode stamt. Dit betekent dat het hoofdgebouw dat op de Atlas der Buurtwegen kan worden herkend in de 20e eeuw is afgebroken en is vervangen. Ten westen ervan is een open opslagplaats en koeienstal gebouwd, ook deze is vrij recent van datering.

4.2.3 Relevante luchtfoto's

Na het onderzoek van het kaartenmateriaal kunnen dus ook enkele publiek beschikbare luchtfoto's onderzocht worden. Het is zo dat de fotografie zich pas in de tweede helft van de 19e eeuw ontwikkeld heeft en dat de luchtfotografie pas in de Eerste Wereldoorlog een hogere vlucht heeft genomen. Voor het onderzoeksgebied zijn vermoedelijk wel luchtfoto's uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog beschikbaar, maar deze zijn niet publiek te consulteren. Er is zowel tijdens de Eerste als de Tweede Wereldoorlog zwaar om de bruggen over de Schelde gevochten, maar het brandpunt van de gevechten[9] bevond zich voornamelijk aan de brug over de Schelde aan het gehucht Overschelde[10] en binnen het huidige onderzoeksgebied is de verwachting naar resten uit beide wereldoorlogen zeer laag.

4.2.3.1 Orthofoto uit 1971

De luchtfoto in grijstinten van het gebied in 1971 geeft de situatie zoals deze kon worden afgelezen uit de topografische kaart zwart-wit getrouw weer.

Figuur 28. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1971.

Er is sprake van een woonhuis dat aan het bijgebouw aan de straatzijde verbonden is, alsook het bijgebouw dat loodrecht op de straat staat. Er lijkt wel een grotere open loods met plat dak aanwezig die er heden niet meer is, maar mogelijk gaat

[9] *http://www.bunkergordel.be/14.038%20Bevrijding%20Wetteren.htm*
[10] *Mondelinge mededeling Luc Van De Sijpe.*

het om een schaduwwerking en betreft het de koeienstalling. Op het achtererf is een bomenrij zichtbaar die heden ook niet meer aanwezig is.

4.2.3.2 Orthofoto uit 1990

In 1990 is de situatie weinig veranderd, met uitzondering van het verdwijnen van de bomen op het achtererf en het vervangen van de open opslagplaats door een grotere, zoals deze heden nog steeds aanwezig is.

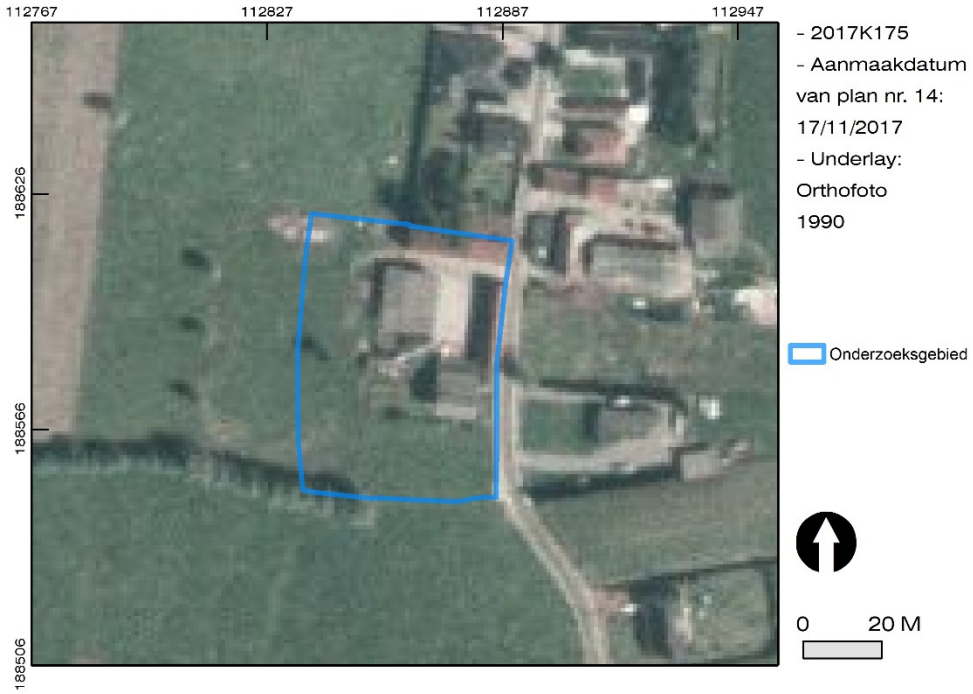

Figuur 29. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1990.

Het is tevens opvallend dat de vroegere buurtweg niet meer in het landschap als een *crop mark* zichtbaar is, dit doet vermoeden dat deze vrij oppervlakkig was uitgebouwd en reeds in de 20e eeuw is opgegeven en verploegd.

4.2.3.3 Orthofoto uit 2015

Op de vrij gedetailleerde luchtfoto uit 2016 is de situatie zoals heden aanwezig goed herkenbaar.

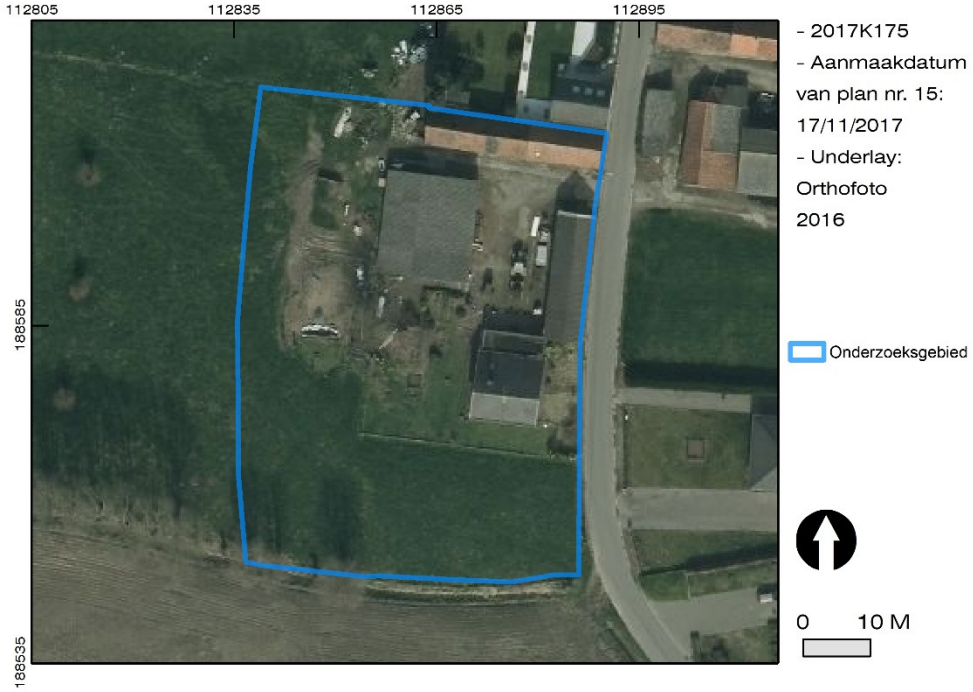

Figuur 30. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 2016.

Het gebouwencomplex bestaat uit het 20e -eeuws woonhuis met de eerder besproken bijgebouwen, die uit de 19e en 20e eeuw dateren. Met uitzondering van het woonhuis kan worden verondersteld dat de impact op het bodemarchief relatief beperkt is gebleven. De 19e-eeuwse bijgebouwen zijn vermoedelijk gefundeerd op de eerste draagkrachtige laag (in de controleboringen bleek dat deze reeds op circa 40 centimeter onder het maaiveld kan worden aangetroffen, nvdr.) en de open opslagplaats is mogelijk enkel gefundeerd op betonnen zolen. Men kan er van uitgaan dat het bodemarchief gedeeltelijk bewaard is. In een volgend hoofdstuk zal dus worden onderzocht wat de archeologische parameters zijn die de verwachting naar archeologische resten binnen het onderzoeksgebied kunnen beïnvloeden.

4.3 Archeologische situering van het onderzochte gebied

Het onderzoek van de archeologische waarde van het onderzoeksgebied begint bij het onderzoek van de reeds gekarteerde archeologische indicatoren. Het onderzoeksgebied bevindt zich niet binnen een Gebied Geen Archeologie (GGA) en de 19e -eeuwse bijgebouwen zijn niet beschermd of opgenomen in de inventaris Bouwkundig Erfgoed. Deze databanken bieden dus geen archeologische indicatoren.
Daarnaast kan ook de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) worden geraadpleegd, waarin een groot aantal van de geregistreerde archeologische onderzoeken en vondsten van Vlaanderen staan geregistreerd.

4.3.1 Centrale Archeologische Inventaris

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vondsten in de CAI opgenomen.

Figuur 31. Situering van de voor het onderzoeksgebied relevante CAI-meldingen ten opzichte van het onderzoeksgebied.

De regio is tevens relatief arm aan archeologische vondsten en er kan gewag gemaakt worden van CAI-meldingen 31867, 31411 en 159418.

Melding 31867 heeft betrekking op een site met walgracht ten zuidwesten van het huidige onderzoeksgebied.

Figuur 32. Situering van CAI-melding 31867 ten opzichte van de Villaret-kaart en de Ferrariskaart.

Deze is afgebakend op basis van cartografisch materiaal en geeft aan dat er in de afzonk naar de Schelde reeds in de late middeleeuwen bewoningssites aanwezig waren.

Melding 31411 betreft de vondst van steentijdmateriaal, dat werd aangetroffen aan het begin van de 20e eeuw. Het betreft botmateriaal en gebruiksvoorwerpen in vuursteen uit het paleolithicum. De omstandigheden waarin deze vondsten zijn aangetroffen, of de stratigrafische situering van deze vondsten, wordt in de CAI niet vermeld. Wanneer men er het plan van de vinder (interpretatie van de locaties door D. Melkebeek, naar J. Moens, 1907) bijneemt, blijkt dat vindplaats 31411 op het kaartje van Melkebeek als een "+" is aangeduid en aangezien dit symbool niet in de legende van het kaartje voorkomt, maar wel voorkomt in de buurt van kerken/kapellen, kan men veronderstellen dat locatie 31411 bij het invoeren van de data in de CAI per abuis als een steentijdvindplaats is geïnterpreteerd (deze menselijke fout is aan de CAI gemeld en wordt bij de volgende CAI-update aangepast[11], nvdr.).
Melkebeek duidde kerken en kapellen louter aan met een "+" ter geografische referentie. Bovendien wordt vermeld dat deze vondsten gedaan zijn "in de Schelde"[12], wat doet vermoeden dat deze vondsten bij baggerwerken zijn aangetroffen, net als een groot deel van de oudste vondsten uit de streek rond Wetteren. Men kan dus besluiten dat CAI-melding 31411 niet relevant is voor het huidige onderzoeksgebied.

CAI-melding 159418 heeft eveneens betrekking op een site met walgracht, die mogelijk teruggaat op een situatie uit de late middeleeuwen. Deze en melding

[11] *Mededeling E. Meylemans, AOE.*
[12] *Melkebeek 1984, pagina 52.*

31867 bieden dus een voorzichtige verwachting naar sporen uit de late middeleeuwen.

Er is echter naar geen van deze CAI-meldingen verder onderzoek gedaan, dus binnen het geografisch geheel waar het onderzoeksgebied zich bevindt dient voorzichtigheid aan de dag gelegd te worden wat archeologische verwachting betreft.
De gebrekkige archeologische kennis van het gebied moet beschouwd worden als een stand van het onderzoek en niet zozeer een historische realiteit. Dit zorgt er dus voor dat **een gebrek aan sporen van menselijke activiteiten geen bewijs is voor de afwezigheid van menselijke activiteiten** !

4.3.2 Archeologienota's

Sinds medio 2016 worden ook de bekrachtigde archeologienota's in een databank opgenomen. Net als bij de archeologische indicatoren op de CAI is het gebied arm aan bekrachtigde archeologienota's.

Ten noorden van het onderzoeksgebied (zie plan nr. 16) is een archeologienota[13] opgemaakt voor een verkaveling in Ten Ede zelf. Ook in dit onderzoek was een archeologische verwachting op basis van archeologische indicatoren in de omgeving moeilijk. In deze archeologienota is geadviseerd om een prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren met als meest prominente motivatie dat het gebied zich op een landschappelijk uitgelezen plaats bevindt.

[13] *Henyssens et al. 2017.*

4.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Men kan zich dus afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

In eerste instantie kan worden gesteld dat het onderzoeksgebied zich in de alluviale vlakte van de Schelde bevindt. Dit betekent dat het gebied deel uitmaakt van de Vlaamse Vallei, de brede vallei die tijdens de laatste twee ijstijden volledig met sediment is gevuld. De oudste sporen van de paleolithische mensen die in deze Vlaamse Vallei actief waren, bevinden zich dan ook op een grote diepte onder de oppervlakte en worden dan ook slechts in uitzonderlijke bouwkundige situaties aangetroffen. De vondsten van voorwerpen uit die periode werden bijvoorbeeld bij baggerwerken in de Schelde aangetroffen.

De laatglaciale sedimenten (Weichselien-sedimenten) van deze Vlaamse Vallei zijn in het onderzoeksgebied zeker 3 tot 5 meter dik. De archeologische indicator voor een paleolithische artefactensite ten noordoosten van het onderzoeksgebied bleek per abuis in de CAI te zijn ingevoerd en de vondsten van paleolithische voorwerpen uit het begin van de 20e eeuw moeten in de Schelde zelf worden gesitueerd.
Tijdens de laatste glaciale periode moet men zich het onderzoeksgebied dus voorstellen als een brede alluviale vlakte, waarin de Schelde niet bestond uit één rivierlichaam, maar uit een breed vertakt en zeer dynamisch systeem van rivierarmen en- aderen. In dit systeem zijn de sedimenten afgezet die ook in de controleboringen zijn aangetroffen. De kans op het aantreffen van sporen van menselijke activiteiten in deze laatglaciale sedimenten is zeer klein, aangezien de mens in die periode een voorkeur voor de hoger gronden lijkt te hebben gehad.[14] Integendeel, de mens in de toenmalige Federmesser-cultuur lijkt zelfs bewust niet te hebben gekozen voor het grillige gebied van de alluviale vlakte en koos voor de hoogste zandige gebieden, zoals de Kempen of Zandig Vlaanderen. **De afwezigheid van steentijdartefactsites in deze alluviale gebieden kan dus als een historische realiteit worden beschouwd.**

Tijdens de laatste heropflakkering van een korte koude fase (de jonge Dryas) vulden de geulen van de brede vertakte Schelde zich met kalkrijk sediment (mogelijk het sediment dat in de bodemkaart gekarteerd is als Pdp) en vormen zich door stuifzanden kleine duinen. Op deze droge duinen vestigde de mens zich, voornamelijk in het Holoceen. Waarschijnlijk is de dorpskern van Ten Ede en de fijne zanden die binnen het onderzoeksgebied gekarteerd zijn als Scc, een dergelijke stuifzandduin. Pas vanaf het Holoceen is dus er binnen het onderzoeksgebied

[14] *Crombé & Herremans 2017, pagina 45.*

sprake van een stabiel geologisch systeem, waarbij het gebied dan ook een uitgestrekt bosgebied werd. In deze jongste bodemhorizonten, die zich dicht onder de oppervlakte bevinden, zou men sporen van de Mesolithische jagers-verzamelaars kunnen verwachten, maar er zijn duidelijke aanwijzingen ut de controleboringen dat deze sedimenten door latere (en recente) landbouwactiviteiten zijn verploegd. De artefactensites uit de Mesolithische periode bevinden zich immers ofwel onder afdekkende pakketten, ofwel ondiep in de bodem (i.e gemigreerd vanuit het toenmalige loopniveau). De landbouwactiviteiten op de site hebben deze ondiepe lagen vernietigd en er waren/zijn geen afdekkende pakketten aanwezig die voor een goede bewaring zouden kunnen hebben gezorgd.

Dit betekent dat er met een aan de zekerheid grenzende waarschijnlijkheid enkel archeologische sporensites kunnen worden aangetroffen, waarvan de diepere delen zich nog onder de teelaarde bevinden. Gezien de landschappelijke ligging en de gekende archeologische indicatoren in de regio kan men in eerste instantie denken aan sporen uit de volle en late middeleeuwen. Voor deze periode zijn er duidelijke aanwijzingen dat het gebied bewoond en gebruikt werd, er is sprake van twee sites met walgracht die mogelijk tot de late middeleeuwen teruggaan. Voor het onderzoeksgebied zelf zijn er geen cartografische aanwijzingen voor bewoning voorafgaand aan de bewoning in het begin van de 19e eeuw, maar dit betekent niet noodzakelijk dat er in de late middeleeuwen geen bewoning aanwezig was.
Bovendien zijn bewaarde sporensites uit alle periodes sinds het neolithicum mogelijk en gezien de landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied kan men voornamelijk denken aan sporen uit de inheems-Romeinse periode, de volle en de late middeleeuwen, maar **zowel oudere als jongere sporensites kunnen niet a priori worden uitgesloten**.

Bovenstaande gegevens bieden dus een bepaalde verwachting naar archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied, maar laten ook vragen openstaan. Het is op basis van de bestaande gegevens niet mogelijk om de aanwezigheid van sporensites uit te sluiten, wel integendeel: in de vastgestelde bodemopbouw is de aanwezigheid van sporensites goed mogelijk.

4.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Op basis van de geologische, bodemkundige, historische en archeologische parameters kunnen onderstaande stellingen worden opgemaakt.

1. Het onderzoeksgebied bevindt zich op de overgang van een kleine stuifzandrug (jonge Dryas) naar een (fluviatiel) opgevulde vertakking van de laatglaciale alluviale vlakte van de Schelde. Deze vertakkingen van de Schelde werden door de toenmalige mens niet als geschikt voor bewoning ervaren. Dit fenomeen is archeologisch vastgesteld.

2. Hieruit kan worden besloten dat theoretisch gezien de eerste fase waaruit resten van menselijke activiteiten kunnen worden verwacht het Mesolithicum is. Maar:

3. uit de huidige bodemopbouw kan echter worden afgeleid dat het onderzoeksgebied volledig is omgezet naar landbouwgrond en dat dit de eventueel aanwezige Mesolithische artefactensites heeft vernietigd.

4. Uit het historisch kaartenmateriaal kan worden afgeleid dat het gebied al *minstens* sinds de 18e eeuw een landbouwgebied is en dat dit landgebruik waarschijnlijk teruggaat op een situatie uit de late middeleeuwen.

5. Uit het historisch kaartenmateriaal kan worden afgeleid dat een groot deel van het onderzoeksgebied sinds het begin van de 19e eeuw bewoond is, met de bouw van de huidige hoeve als uiteindelijke resultaat.

6. Uit de archeologische indicatoren in de omgeving blijkt dat het gebied minstens sinds de late middeleeuwen (sites met walgracht) bewoond is.

Uit deze feiten kan worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied een kans is op het aantreffen van archeologische sporen en structuren, met name sporensites uit alle historische periodes sinds het neolithicum. Gezien de landschappelijke ligging kan men **voornamelijk denken aan sporen uit de inheems-Romeinse periode, de volle en de late middeleeuwen. Oudere en/of jongere sporen kunnen niet worden uitgesloten**.
Om deze archeologische sporen en structuren te kennen is een kleine prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk.
Op basis van bovenstaande gegevens is het immers niet mogelijk om de aan- of afwezigheid van deze sporensites finaal uit te sluiten. Het vaststellen en waarderen van de mogelijk aanwezige archeologische sporen is dus noodzakelijk en aangezien dit heden niet mogelijk is (zie §Beschrijvend gedeelte) dient dit in een uitgesteld traject te gebeuren. De afwezigheid van archeologische indicatoren of bekende

archeologische sites in de omgeving heeft vermoedelijk vooral te maken met de stand van het onderzoek. Naar analogie met de evaluatie van het onderzoeksgebied Kortewagenstraat[15] is ook gekozen voor een prospectie met ingreep in de bodem, mede omdat de algemene kennis van het verleden in Ten Ede uitermate beperkt is.

Voor een gedetailleerde bespreking van de maatregelen wordt verwezen naar het onderdeel **Programma van Maatregelen** van deze archeologienota (zie §Inleiding).

[15] *Heynssens et al., 2017.*

5 BESLUIT

5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Aan het begin van deze bureaustudie (zie §Onderzoeksopdracht) werden enkele elementaire onderzoeksvragen gesteld, die in de loop van de tekst gaandeweg beantwoord zijn. Hier worden deze bij wijze van besluit hernomen en beantwoord.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*
  De bestaande landschappelijke en geologische bronnen wijzen op een mogelijke bewaring van sporensites die onder de huidige teelaarde bewaard kunnen zijn.
- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*
  De bestaande historische en archeologische bronnen bieden enkel aanwijzingen over sporen uit de late middeleeuwen tot de 19e eeuw. De Dompelhoekstraat is een tracé dat reeds in de eerste helft van de 18e eeuw aanwezig was, dus het gaat mogelijk terug op een veel ouder straattracé dat het gehucht Ten Ede verbond met de meersen van de Schelde. Hoe oud dit tracé en de daarlangs gelegen bewoning is, kan op basis van het kaartenmateriaal moeilijk worden ingeschat, maar aangezien zowel Wetteren als Laarne in de volle en late middeleeuwen druk bewoond waren, kan worden vermoed dat het baandorp Ten Ede in die periode ook bewoond was. Deze beperkte aanwijzingen sluiten oudere/jongere sporensites dan de volle en late middeleeuwen echter niet uit !
- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*
  Het betreft een verkavelingsvergunning, waarbij het onderzoeksgebied in zes kavels zal worden verdeeld, waarop halfopen bebouwingen worden gepland. Gezien het feit dat er nog geen concrete bouwplannen beschikbaar zijn, moet worden uitgegaan van een integrale verstoring van het bodemarchief.
- *Is verder onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*
  Aangezien de aanwezigheid van archeologische grondsporen en structuren niet kon worden uitgesloten, is een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk. De te volgen strategie wordt uitgetekend in het onderdeel **Programma van Maatregelen**.

5.2 Besluit voor een algemeen publiek

Naar aanleiding van de verkaveling van de gronden aan de Dompelhoekstraat 18 te Wetteren Ten Ede, is door Hembyse Archeologie onderzocht wat het archeologisch kennispotentieel van de site is en wat de te nemen maatregelen zijn om het kennispotentieel te vrijwaren voor vernietiging. Uit de gekende en door Hembyse Archeologie verzamelde geologische, bodemkundige en historische gegevens kan worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied een kans bestaat op de aanwezigheid van sporensites, met name uit de volle en late middeleeuwen. Oudere of jongere sporensites kunnen niet worden uitgesloten en de eventuele aanwezigheid daarvan dient te worden onderzocht door middel van een prospectie met ingreep in de bodem.

6 BIBLIOGRAFIE

Crombé Ph. & Herremans D., 2017. *De Schelde. Stroom in verandering. Mens, landschap en klimaat van prehistorie tot nu.*, Gent.

Goolaerts & Beerten 2006. T*oelichting bij de Quartairgeologische kaart, kaartblad 16 Lier*, Leuven.

Heynssens N., De Brant R. & Hoorne J., 2017. *Wetteren – Ten Ede*. DL&H-Archeologienota, Adegem.

Melkebeek D. 1984. *Geschiedenis van Wetteren van de vroegste tijden tot 980AD*, onuitgegeven kandidatuursverhandeling onder promotie van J. Nenquin, RUG, Gent.

Melkebeek D., 1984a. *Geschiedenis van Wetteren, geschiedenis van Wetteren van de vroegste tijden tot 980AD*, Tijdschrift voor Heemkunde en Geschiedenis, XXXI, 1, pp. 13-20.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

http://www.geopunt.be/
https://www.dov.vlaanderen.be/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/
https://cai.onroerenderfgoed.be/
http://uurl.kbr.be

7 LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan. ..6
Figuur 2. Bstaande toestand (boven) ten opzichte van het verkavelingsplan (onder). 9
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruik van de regio en een foto van het onderzoeksgebied tijdens het plaatsbezoek. 10
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand van de regio en een foto van het erf tijdens het plaatsbezoek. 11
Figuur 5. Situering van het projectgebied op de traditionele landschappenkaart. 14
Figuur 6. Situering van het projectgebied op het DTM II. 15
Figuur 7. Grafische weergave van het lengteprofiel van het onderzoeksgebied en een foto van het onderzoeksgebied in oostelijke richting waarop het plotse verval van hoogte goed herkenbaar is. 17
Figuur 8. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische atlas en een foto van de beek ten zuiden van het onderzoeksgebied. 19
Figuur 9. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de draingeringsklassekaart. 20
Figuur 10. Erosiegevoeligheid van het onderzoeksgebied in twee kaarten. 21
Figuur 11. Situering van het projectgebied op de tertiair geologische kaart. 23
Figuur 12. Situering van het projectgebied op de quartair geologische kaart. 24
Figuur 13. Situering van het projectgebied op de samengestelde quartair profieltype kaart. 25
Figuur 14. Situering van het projectgebied op de bodemkaart. 26
Figuur 15. Situering van de controleboringen binnen het projectgebied. 27
Figuur 16. Bodemprofiel naast de bovengrondse silo. 28
Figuur 17. Situering van relevante DOV-boringen ten opzichte van het projectgebied. 30
Figuur 18. Zicht op de Sint-Annakerk vanuit de Dompelhoekstraat. 31
Figuur 19. Het einde van de bebouwde kom van het dorp Ten Ede, ter hoogte van het huidige onderzoeksgebied. 32
Figuur 20. Situering van het projectgebied op de kaart van Frickx. 33
Figuur 21. Situering van het projectgebied op de kaart van Villaret. 34
Figuur 22. Situering van het projectgebied op de kaart van Ferraris. 35
Figuur 23. Situering van het projectgebied op de kaarten van Popp. 36
Figuur 24. Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen. 37
Figuur 25. Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen. 38
Figuur 26. Huidige situatie van het hoofdgebouw en de bijgebouwen (links: noordelijke bijgebouw, rechts: oostelijke bijgebouw. 39

Figuur 27. Situering van het projectgebied op de topografiche kaart zwart-wit en foto van zowel de koeienstalling als het 19e -eeuwse bijgebouw in het noorden van het onderzoeksgebied.....40
Figuur 28. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1971. 42
Figuur 29. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 1990. 43
Figuur 30. Situering van het projectgebied op de luchtfoto uit 2016. 44
Figuur 31. Situering van de voor het onderzoeksgebied relevante CAI-meldingen ten opzichte van het onderzoeksgebied.....45
Figuur 32. Situering van CAI-melding 31867 ten opzichte van de Villaret-kaart en de Ferrariskaart. 46

8 LIJST VAN BIJLAGEN

1. Inventaris van plannen & kaarten
2. Boorrapporten DOV
3. Boorstaten van de controleboringen
4. Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
5. Kadastrale kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
6. Beschrijving en opmeting van het bestaande goed
7. Inplantingsplan van de geplande verkaveling

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent
BTW: BE 0677.720.687
IBAN: BE25890214307282
BIC: VDSP BE 91
Tel. 0032 472 89 97 66
E-mail: bart@hembyse.net
Web: www.hembyse.net

HEMBYSE

PLAN NR.	Digitaal/analoog aangemaakt	Aanmaakschaal	Formaat	ONDERWERP
001	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het gewestplan
002	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Gegeorefereerde inplantingsplan van de geplande verkaveling
003	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het GRB
004	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemgebruikskaart
005	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodembedekkingskaart
006	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Villaret-kaart
007	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Frickx-kaart
008	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Atlas van Ferraris
009	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Popp-kaart
010	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Vandermaelen kaarten
011	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de Atlas der Buurtwegen
012	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart zwart-wit
013	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 1971
014	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 1990
015	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied op de orthofoto uit 2016
016	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erfgoedindicatoren en de CAI
018	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de traditionele landschappenkaart
019	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM
020	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de hydrografische kaart
021	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erosiegevoeligheidskaart
022	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de potentiële bodemerosiekaart
023	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van de uitgevoerde controleboringen
024	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de bodemkaart
025	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van boringen (DOV) ten opzichte van het onderzoeksgebied
026	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het DTM, lokaal met terreinprofiel

PLAN NR.	Digitaal/analoog aangemaakt	Aanmaakschaal	Formaat	ONDERWERP
027	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de draineringsklassekaart
028	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de tertiair-geologische kaart
029	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de quartair-geologische kaart
030	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de toelichting bij de quartair profieltypekaart
31	digitaal	1:1	tekstformaat Hembyse	Situering van de geplande proefsleuven
32	digitaal	1:1	A3	Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
33	digitaal	1:1	A3	Kadasterkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied
x	digitaal	generieke schalen	A4	Verkavelingsplannen

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	B1			**PlanN°**	Plan 23			**FotoN°**	nvt.		
Datum	20/nov/17										nvt. **Grid**
X(Lamb72)	112841,91			**Y(Lam72)**	188603,7			**Z(m)**	7,22		
Type boor	edelmann			**Ø boorkop**	7 centimeter			**Techniek**	manuele controleboring		
Nummer aardkundige eenheid	**Begindiepte (cm)**	**Einddiepte (cm)**	**Textuurklasse**	**Kleur**	**Bijmenging**	**Andere fenomenen**	**Vochtigheid**	**Type bodemstructuur**	**Ondergrens bereikt JA/NEE**	**Grensduidelijkheid ondergrens**	**Aardkundige eenheid**
1	0	35	Z	BR	baksteen	nvt.	droog	fijn	JA	duidelijk	Ap
2	35	45	ZF	BRBE	geen	nvt.	zeer droog	zeer fijn	JA	duidelijk	Ap
3	45	50	Z	BEGE	geen	nvt.	droog	zeer fijn	JA	duidelijk	C
4	50	90	ZF	GE	geen	nvt.	droog	zeer fijn	NEE	nvt.	C

Diepte grondwater (cm)	niet bereikt		**Bovengrens roest**	minus 80 centimeter		**Bovengrens reductie**	nvt.
Landgebruik	weiland		**Vegetatie**	aangevreten grassen		**Weer**	bewolkt, lichte regen
Classificatie Bodemkaart	Scc(h)	**Classificatie veen**	nvt.		**Classificatie organische bodem**	nvt.	

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	2			**PlanN°**	Plan 23			**FotoN°**	nvt.		
Datum	20/nov/17										nvt. **Grid**
X(Lamb72)	112838,2			**Y(Lam72)**	188582,85			**Z(m)**	6,92		
Type boor	edelmann			**Ø boorkop**	7 centimeter			**Techniek**	manuele controleboring		
Nummer aardkundige eenheid	**Begindiepte (cm)**	**Einddiepte (cm)**	**Textuurklasse**	**Kleur**	**Bijmenging**	**Andere fenomenen**	**Vochtigheid**	**Type bodemstructuur**	**Ondergrens bereikt JA/NEE**	**Grensduidelijkheid ondergrens**	**Aardkundige eenheid**
1	0	30	Z	BR	geen	nvt.	droog	fijn	JA	duidelijk	Ap
2	30	55	Z	BRBE	baksteen	compact	droog	fijn	JA	duidelijk	Ap
3	55	65	Z	BE	ijzerconcretie	brokkelig	droog	fijn	JA	duidelijk	B
4	65	105	ZL	BE	geen	lichte reductie, licht kleverig	droog	fijn	NEE	nvt.	C

Diepte grondwater (cm)	niet bereikt		**Bovengrens roest**	minus 55 centimeter		**Bovengrens reductie**	minus 65 centimeter ?
Landgebruik	weiland		**Vegetatie**	aangevreten grassen		**Weer**	bewolkt, lichte regen
Classificatie Bodemkaart	Scc(h)	**Classificatie veen**	nvt.		**Classificatie organische bodem**	nvt.	

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	B3			**PlanN°**	Plan 23			**FotoN°**	nvt.		
Datum	20/nov/17									nvt.	**Grid**
X(Lamb72)	112852,7			**Y(Lam72)**	188559,35			**Z(m)**	6,26		
Type boor	edelmann			**Ø boorkop**	7 centimeter			**Techniek**	manuele controleboring		
Nummer aardkundige eenheid	**Begindiepte (cm)**	**Einddiepte (cm)**	**Textuurklasse**	**Kleur**	**Bijmenging**	**Andere fenomenen**	**Vochtigheid**	**Type bodemstructuur**	**Ondergrens bereikt JA/NEE**	**Grensduidelijkheid ondergrens**	**Aardkundige eenheid**
1	0	30	Z	BR	baksteen	geen	droog	fijn	JA	duidelijk	Ap
2	30	65	Z	GRBR	geen	geen	vochtig	fijn	JA	duidelijk	antropogeen ?
3	65	100	ZK	BEGR	baksteen	geen	vochtig	fijn	NEE	nvt.	C

Diepte grondwater (cm)	niet bereikt		**Bovengrens roest**	minus 60 centimeter	**Bovengrens reductie**	minus 75 centimeter
Landgebruik	weiland		**Vegetatie**	aangevreten grassen	**Weer**	bewolkt, lichte regen
Classificatie Bodemkaart		**Classificatie veen**	nvt.	**Classificatie organische bodem**	nvt.	

HEMBYSE ARCHEOLOGIE

BoorN°	B4	**PlanN°**	Plan 23	**FotoN°**	nvt.
Datum	20/nov/17		nvt.		**Grid**
X(Lamb72)	112868,15	**Y(Lam72)**	188561,79	**Z(m)**	6,26
Type boor	edelmann	**Ø boorkop**	7 centimeter	**Techniek**	manuele controleboring

Nummer aardkundige eenheid	Begindiepte (cm)	Einddiepte (cm)	Textuurklasse	Kleur	Bijmenging	Andere fenomenen	Vochtigheid	Type bodemstructuur	Ondergrens bereikt JA/NEE	Grensduidelijkheid ondergrens	Aardkundige eenheid
1	0	45	Z	BR	glas, baksteen	geen	droog	fijn	JA	duidelijk	Ap
2	45	70	Z(L)	BRBE	geen	houtskool, ijzerconcretie	droog	fijn	JA	duidelijk	B
3	70	100	Z(L)	ORGR	geen	geen	vochtig	fijn, kleverig	NEE	nvt.	C

Diepte grondwater (cm)	niet bereikt	**Bovengrens roest**	minus 55 centimeter	**Bovengrens reductie**	nvt.
Landgebruik	weiland	**Vegetatie**	aangevreten grassen	**Weer**	bewolkt, lichte regen
Classificatie Bodemkaart	Scc(h)	**Classificatie veen**	nvt.	**Classificatie organische bodem**	nvt.

2017K175_WET-DOM_Boorprofielen

B1

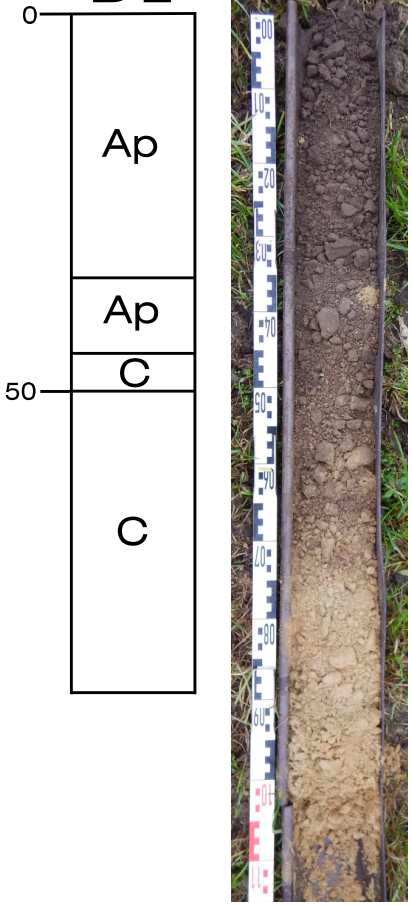

B2

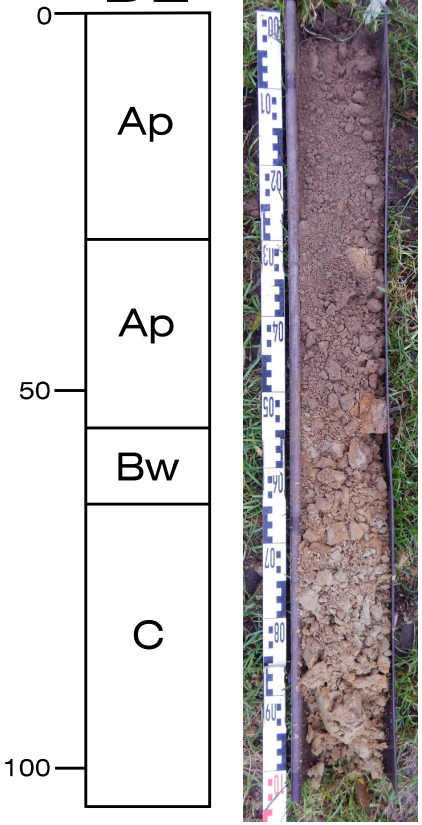

B3

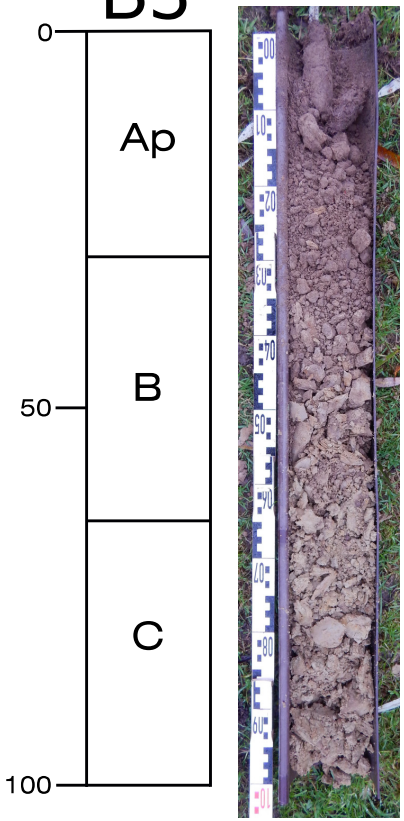

B4

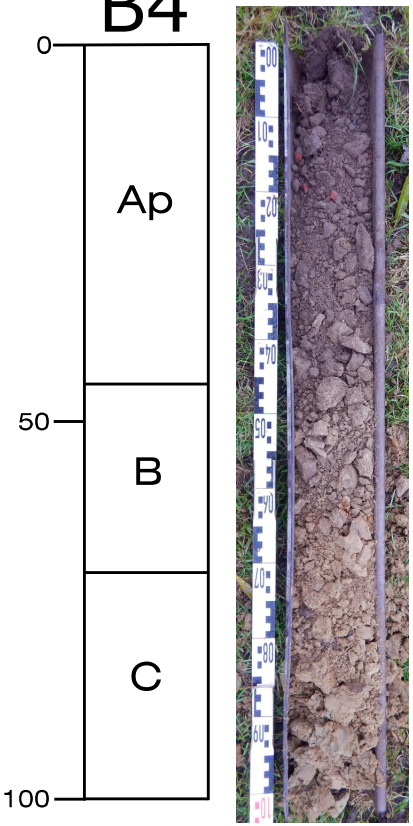

DOV Boorrapport

Boring

Proefnummer:	kb22d55e-B933	Aanvangsdatum:	01/01/1976
X (mLambert):	112932.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Uitvoeringsmethode:	spoelboring
Y (mLambert):	188714.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Diepte (m):	0.00 - 35.00
Z (mTAW):	6.00 (Z_afgeleid van topokaart)	Water op (m):	
Gemeente:	Wetteren (Wetteren)		
Uitvoerder:	Dutrieu-Wetteren		

Lithologische beschrijving

Auteur(s): boormeester (bedrijf-dienst onbekend) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	M	Beschrijving
0.00	1.00		Zwarte grond (teel aarde)
1.00	2.50		Fijn geel zand
2.50	5.00		Grof geel zand
5.00	9.50		Kleiachtig groen zand
9.50	17.00		Klei
17.00	27.00		Kleiachtig groen zand
27.00	27.30		Harde steenlaag
27.30	32.00		Fijn groen zand
32.00	32.50		Harde steenlaag
32.50	35.00		Fijn groen zand

Gecodeerde lithologie - 31/10/2001

Auteur(s): onbekend (Envico) Betrouwbaarheid: goed

Van(m)	Tot(m)	Kleur	Hoofdgrondsoort	Bijmenging
0.00	0.00	bruingrijs	klei	weinig silt, plaatselijk pyriet
0.00	1.00	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk weinig zand, plaatselijk pyriet
1.00	2.50	blauwgroen	klei	weinig silt, weinig kalk, plaatselijk pyriet
2.50	5.00	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk pyriet
5.00	9.50	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk weinig zand, weinig kalk
9.50	17.00	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk weinig zand, plaatselijk pyriet
17.00	27.00	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk pyriet, weinig kalk
27.00	27.30	blauwgroen	klei	weinig silt, pyriet, veel kalk
27.30	32.00	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk zand, plaatselijk pyriet
32.00	32.50	blauwgroen	klei	weinig silt, plaatselijk zand, plaatselijk pyriet
32.50	35.00	blauwgroen	klei	weinig silt, weinig kalk

Formele stratigrafie

Auteur(s): De Ceukelaire, Marleen (Universiteit Gent) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	5.00	Q - Quartaire afzetting	onbekend
5.00	9.50	GePi - Lid van Pittem (Formatie van Gentbrugge)	onbekend
9.50	17.00	GeMe - Lid van Merelbeke (Formatie van Gentbrugge)	onbekend
17.00	35.00	TtEg - Lid van Egem (Formatie van Tielt)	onbekend

De gegevens worden enkel meegedeeld ter informatie. Het Vlaams Gewest kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de gevolgen van welk gebruik dan ook.

DOV Boorrapport

Quartaire stratigrafie

Auteur(s): Vermeire (bedrijf-dienst onbekend) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	5.00	Weichseliaan, continentaal, fluviatiel, periglaciaal, grof facies	goed

Informele stratigrafie

Auteur(s): Laga, Piet (Belgische Geologische Dienst (BGD)) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving
0.00	5.00	Q
5.00	9.50	p1c
9.50	17.00	p1m
17.00	35.00	yd

Hydrogeologische stratigrafie - 09/07/2001

Auteur(s): onbekend (Envico) Betrouwbaarheid: goed

Van(m)	Tot(m)	Aquifer	Regime	Pakketnummer
0.00	5.00	Pleistoceen van de Vlaamse Vallei		
5.00	9.50	Klei van Pittem		
9.50	17.00	Klei van Merelbeke		
17.00	35.00	Ieperiaan Aquifer (Egem en of Mont-Panisel)		

De gegevens worden enkel meegedeeld ter informatie. Het Vlaams Gewest kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de gevolgen van welk gebruik dan ook.

DOV Boorrapport

Boring

Proefnummer:	kb22d55e-B1113	Aanvangsdatum:	01/01/1968
X (mLambert):	112920.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Uitvoeringsmethode:	droge boring
Y (mLambert):	188390.0 (XY_gedigitaliseerd op topokaart)	Diepte (m):	0.00 - 5.30
Z (mTAW):	5.00 (Z_afgeleid van topokaart)	Water op (m):	
Gemeente:	Wetteren (Wetteren)		
Uitvoerder:	Universiteit Gent - Geologisch Instituut		

Lithologische beschrijving

Auteur(s): Jacobs, P. (bedrijf-dienst onbekend) Betrouwbaarheid: onbekend

Formele stratigrafie

Auteur(s): De Ceukelaire, Marleen (Universiteit Gent) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	3.75	Q - Quartaire afzetting	onbekend
3.75	5.30	GeMe - Lid van Merelbeke (Formatie van Gentbrugge)	onbekend

Informele stratigrafie

Auteur(s): Jacobs, P. (bedrijf-dienst onbekend) Betrouwbaarheid: onbekend

Van(m)	Tot(m)	Beschrijving
0.00	3.75	Q
3.75	5.30	p1m

De gegevens worden enkel meegedeeld ter informatie. Het Vlaams Gewest kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de gevolgen van welk gebruik dan ook.

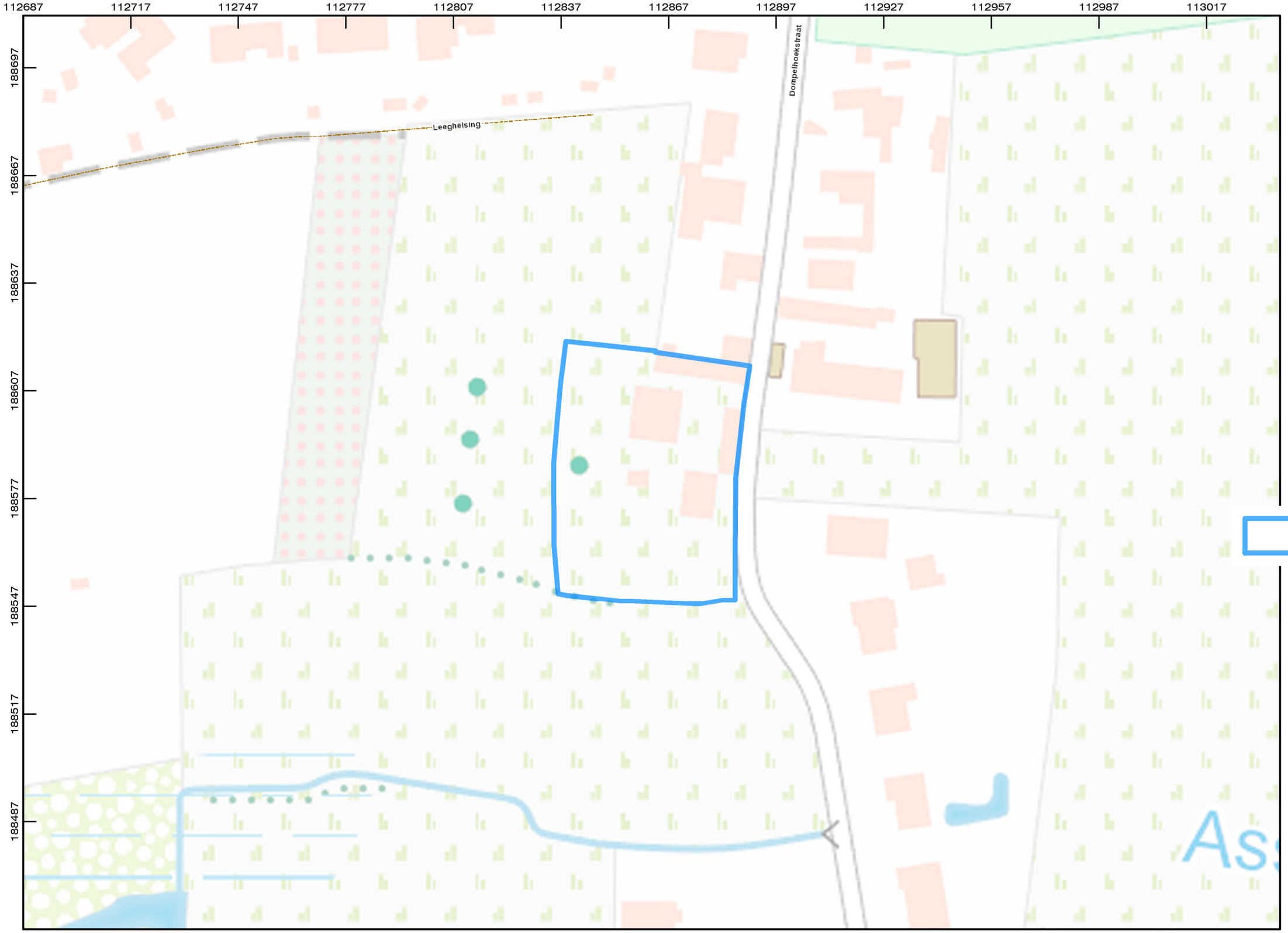

Wetteren
Dompelhoekstraat

- 2017K175
(bureaustudie)

- Aanmaakdatum
van plan nr. 32:
23/11/2017
- Underlay:
Topo kleur

- Aanmaakschaal:
1:1

Onderzoeksgebied

0 20 M

1 centimeter = 10 meter, afdrukschaal

HEMBYSE

Hembyse Archeologie
-- Kastanjestraat 26 -- 9000 Gent --
-- Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba -- alle rechten gereserveerd --

Wetteren
Dompelhoekstraat

- 2017K175
(bureaustudie)

- Aanmaakdatum van plan nr. 33: 23/11/2017
- Underlay: Kadaster

- Aanmaakschaal: 1:1

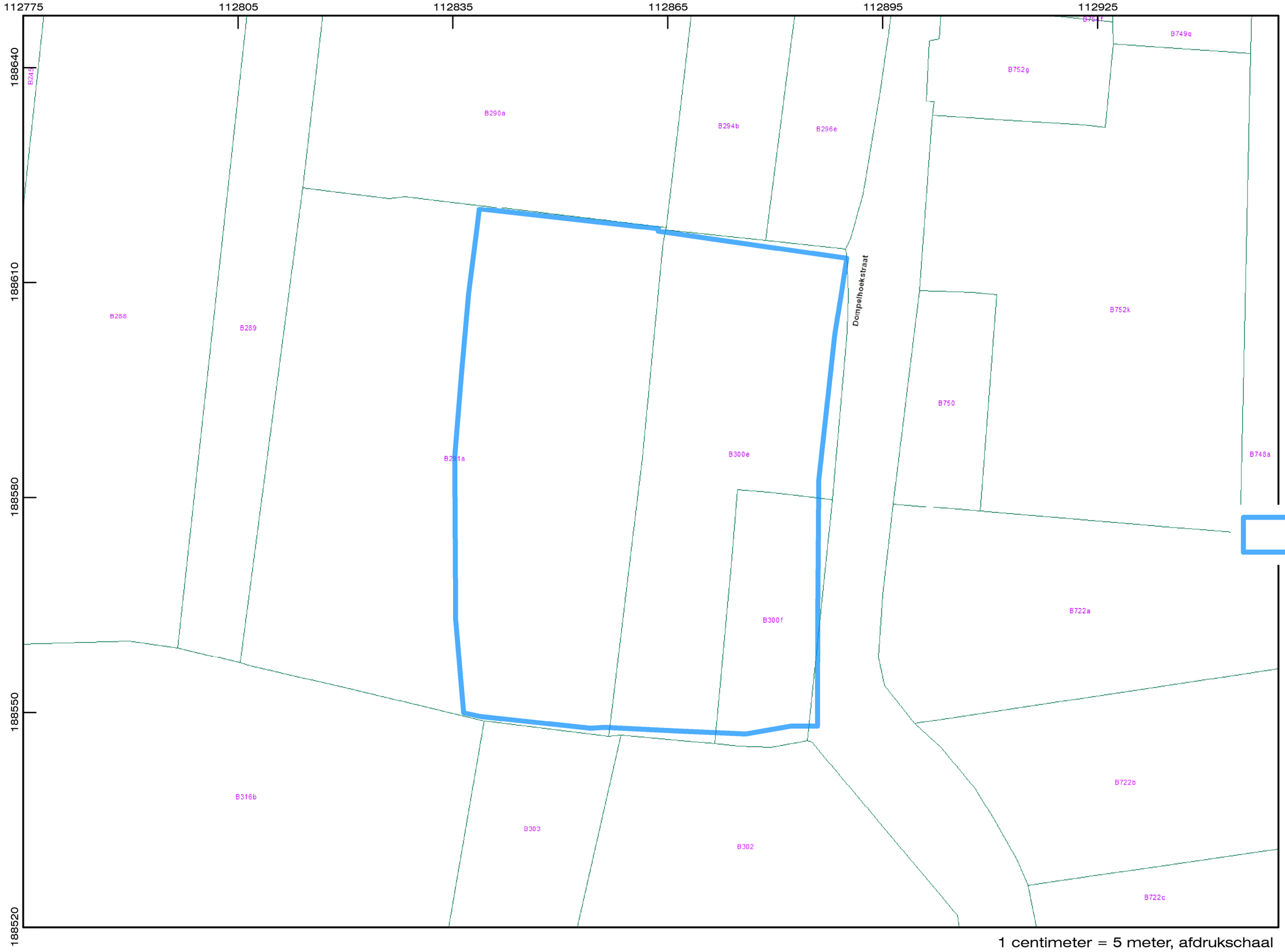

HEMBYSE

Hembyse Archeologie
-- Kastanjestraat 26 -- 9000 Gent --
-- Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba -- alle rechten gereserveerd --

UITTREKSEL SCHATTINGSCERTIFIKAAT

Lede, 4 april 2017

Ondergetekende, Goethals Luc, gezworen landmeter-expert vastgoed, wonende te 9340 Lede, Oordegemkouter 92 te 9340 Lede, LAN-nummer 040154, wettelijk beëdigd door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde, is, ten verzoeke van:

Mevrouw Rita Ingels, Biezenstraat 12 te 9290 Berlare,	RR: 49.05.13.42456
De heer Marcel Ingels, Stooktestraat 42 te 9230 Wetteren	RR: 54.09.27.44173
De Mevrouw Linda Ingels, Bruin Kruis 29 te 9260 Wichelen	RR: 59.04.23.44832
De heer Marc Ingels, Wettersesteenweg 55/1 te 9230 Wetteren	RR: 61.07.27.41706

overgegaan tot schatting van verschillende percelen, gelegen te:

WETTEREN, 1° Afd. (Wetteren) Sie. B
Nrs. 300 f, 300 e, 291 a, 290 a, 685, 391, 419 , 431 a, 431 b

Ten einde de waarde van het onroerend goed op datum van 09/12/2016 te bepalen voor aangifte van de nalatenschap van de heer Omer Ingels, overleden op 09 december 2016.

Ondergetekende heeft volgende percelen op 20 januari 2017 bezocht:

Wetteren 1ste Afd; (Wetteren) Sie. B,

	Perceel	Aard	Oppervlakte	Blz.
A	Nr. 300 f	Hoeve	4 a 80 ca	2 - 10
B	Nr. 300 e	Landgebouw	15 a 30 ca	11 - 14
C	Nr. 291 a	Weiland	33 a 60 ca	15 - 18
D	Nr. 290 a	Weiland	33 a 80 ca	19 -23
E	Nr. 685	Bouwland	55 a 80 ca	24 - 27
F	Nr. 391	Bouwland	58 a 40 ca	28 - 31
G	Nr. 419	Bouwland	58 a 30 ca	32 - 35
H	Nr. 431 a	Bouwland	32 a 20 ca	36 - 39
I	Nr. 431 b	Bouwland	32 a 20 ca	40 - 43

A) Perceel nr. 300 f

1. IDENTIFICATIE VAN HET ONROEREND GOED

1.1. Adresgegevens

WETTEREN, Dompelhoekstraat 18

1.2. Kadastrale gegevens

WETTEREN, 1° Afd. (Wetteren) Sie. B

Nummer	Aard	Oppervlakte
300 f	Hoeve	4a 80 ca

2. BESCHRIJVING VAN HET TE SCHATTEN ONROEREND GOED

2.1. Algemene beschrijving

Het te schatten pand ligt langsheen de Dompelhoekstraat, zijnde een buurtweg aan het einde van de bebouwde kom van Wetteren ten Ede. Het betreft hier een aangelegde buurtweg zonder voet- of fietspad.. Het pand bevindt zich op 400 m van het centrum van Wetteren ten Ede en op 4 km van het centrum van Wetteren. Via Melle is er een goede verbinding met de N 9 Aalst – Gent en de R4 rond Gent. Tevens is een lijnbushalte 27 van de verbinding met Wetteren of Heusden. De deelgemeente Wetteren ten Ede heeft een minder goed voorzieningsniveau (handelszaken, school, ontspanning,..). De onmiddellijke buurt van het te schatten pand bestaat hoofdzakelijk uit open of half-open bebouwingen, afgewisseld met weiden of akkergronden.

Het terrein zelf heeft een breedte van +/- 34.50 aan Dompelhoekstraat en een diepte van +/- 13.00 m. Het terrein is rechthoekig van vorm en het terrein ligt op hetzelfde niveau als de straat en de omliggende terreinen. De woning in ingeplant aan de noordergrens van perceel. Aan de zuiderkant bevindt zich een weide. Er is geen tuin.

2.2. Liggingsplannen en schetsen (zie bijlage)

Voor de te schatten eigendommen wordt een liggingsplan met situering in rode kleur weergegeven ten opzichte van een ruimer gebied.
Voor de bebouwde percelen wordt een schets bijgevoegd waarop duidelijk de indeling van de plaatsen wordt weergegeven. De benamingen van deze plaatsen worden hernomen in de beschrijving van het te schatten onroerend goed.

2.3. Foto’s (zie bijlage)

2.4. Bijzondere beschrijving

2.4.1.Buitenschil

Hoofdbouw

Opgaand metselwerk in lokale baksteen

Bedaking: deels kunstleien, deels plat dak, niet geïsoleerd

Deuren in hout, wit geverfd

Vensters: Gelijkvloers: deels tropisch hardhout, dubbele beglazing
Verdieping: houten ramen, enkele beglazing
Rolluiken

Binnendeuren in fineer tropisch hardhout

2.4.2.Kelders

Kleine berging onder trap zelfde niveau als gelijkvloerse verdieping

2.4.3. Gelijkvloers

Berging/stookruimte

Tegelvloeren.

Muren: bepleisterd en behangen (tasso)

Plafonds: bepleisterd en geverfd

Eetkamer

Tegelvloeren

Muren: bepleisterd en behangen (tasso)

Plafonds: bepleisterd en geverfd

Keuken

Tegelvloeren

Muren: bepleisterd en behangen (tasso)

Plafonds: bepleisterd en geverfd

Rustieke keuken

Woonkamer

Granito-tegelvloeren

Muren: crépi-bepleistering

Plafonds: bepleisterd en geverfd

Badkamer

Vinylvloer

Muren faience betegeld

Plafond: planchetten

Eenvoudig ingerichte badkamer: ligbad, wastafel, toilet

Slaapkamer
Granito-tegelvloeren
Muren: crépi-bepleisterd
Plafonds: planchetten

2.4.4. Verdieping
Slaapkamers 2 en 3
Vinyl-tegels
Muren: bepleisterd en behangen (slechte staat)
Plafonds: bepleisterd en behangen en geverfd

Zolders 1 en 2
Betonvloeren

2.5. Openbare nutsvoorzieningen op de weg.

De Dompelhoekstraat is uitgerust met waterleiding, elektriciteit, telefoon, teledistributie.
Gemengd rioolstelsel.
Openbare verlichting

2.6. Afmetingen

Grondoppervlakte:	480 m²
Rooilijnbreedte:	34.50 m
Gevelbreedte:	12.58

Bebouwde oppervlakte hoofdbouw: 115 m²
Nuttige bebouwde oppervlakte

- Kelders: 1 m²
- Gelijkvloers: 142 m²
- Verdieping: 72 m² (waarvan 46 m² slaapkamers en 26 m² zolders

2.7. Bijzonderheden en algemene opmerkingen.

Bouwjaar: 1963

Comfort:

Keuken: eenvoudig uitgeruste keuken
Badkamer: eenvoudig uitgeruste badkamer (wastafel, toilet, ligbad,
C.V. stookolie
Individuele kachel in eetkamer

Nutsleidingen: Waterleiding, Elektriciteit, Telefoon, Teledistributie, Riolering (gemengd)

Staat van onderhoud: Minder goed

2.8. Stedenbouwkundige gegevens

De te schatten eigendom ligt volgens gewestplan in de woonzone. Er is geen gewestplan, BPA, RUP of verkavelingsplan met betrekking tot deze eigendom.

Onroerend erfgoed

Het pand maakt geen deel uit van het onroerend erfgoed.

Voorkooprecht

Het pand is niet met een voorkooprecht bezwaard

Watertoets

Het pand ligt niet in een overstromingsgevoelig gebied (zie bijlage)

Juridische gegevens.

Er werden geen erfdienstbaarheden of andere zakelijke rechten genoteerd.

2.9. Besluit

- Ligging : Goed gelegen perceel, dicht bij centrum van Wetteren ten Ede, in rustige buurt
- Kleine oppervlakte
- Woonhuis in open bebouwing opgetrokken in goede basismaterialen
- Afwerking in normale materialen voor het woonhuis
- Goede inplanting der woonruimten
- Eenvoudig ingerichte keuken
- Eenvoudige ingerichte badkamer aan te passen aan huidige comfortnormen
- Onderhoud: minder goed
- Geen tuin

WETTEREN - DOMPELSTRAAT 18

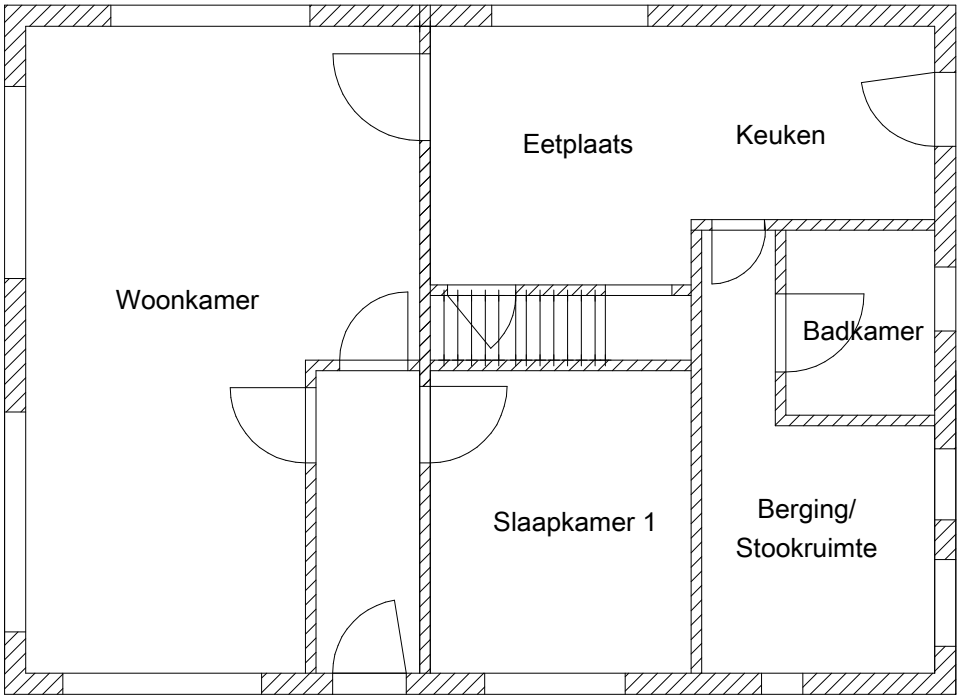

Glijkvloers

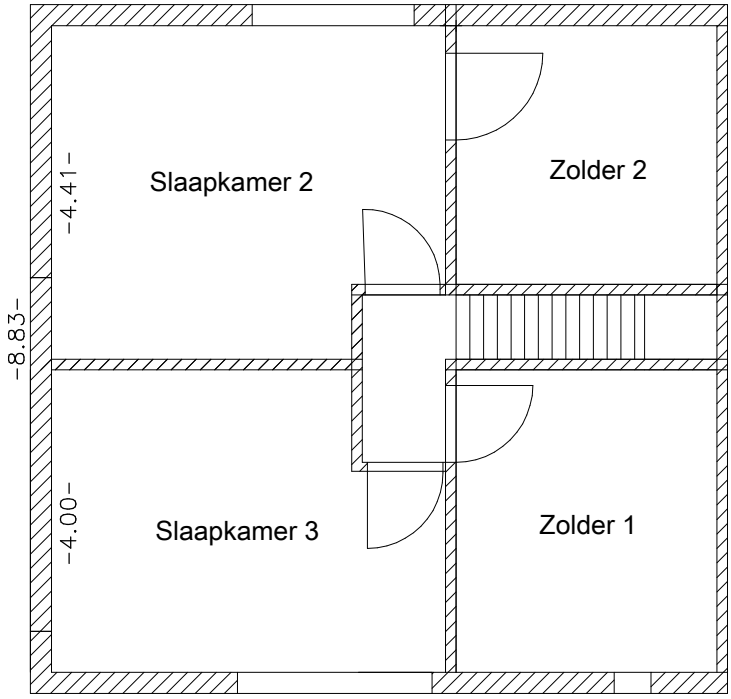

Verdieping

Schaal: 1/100

WETTEREN - DOMPELSTRAAT 18 +

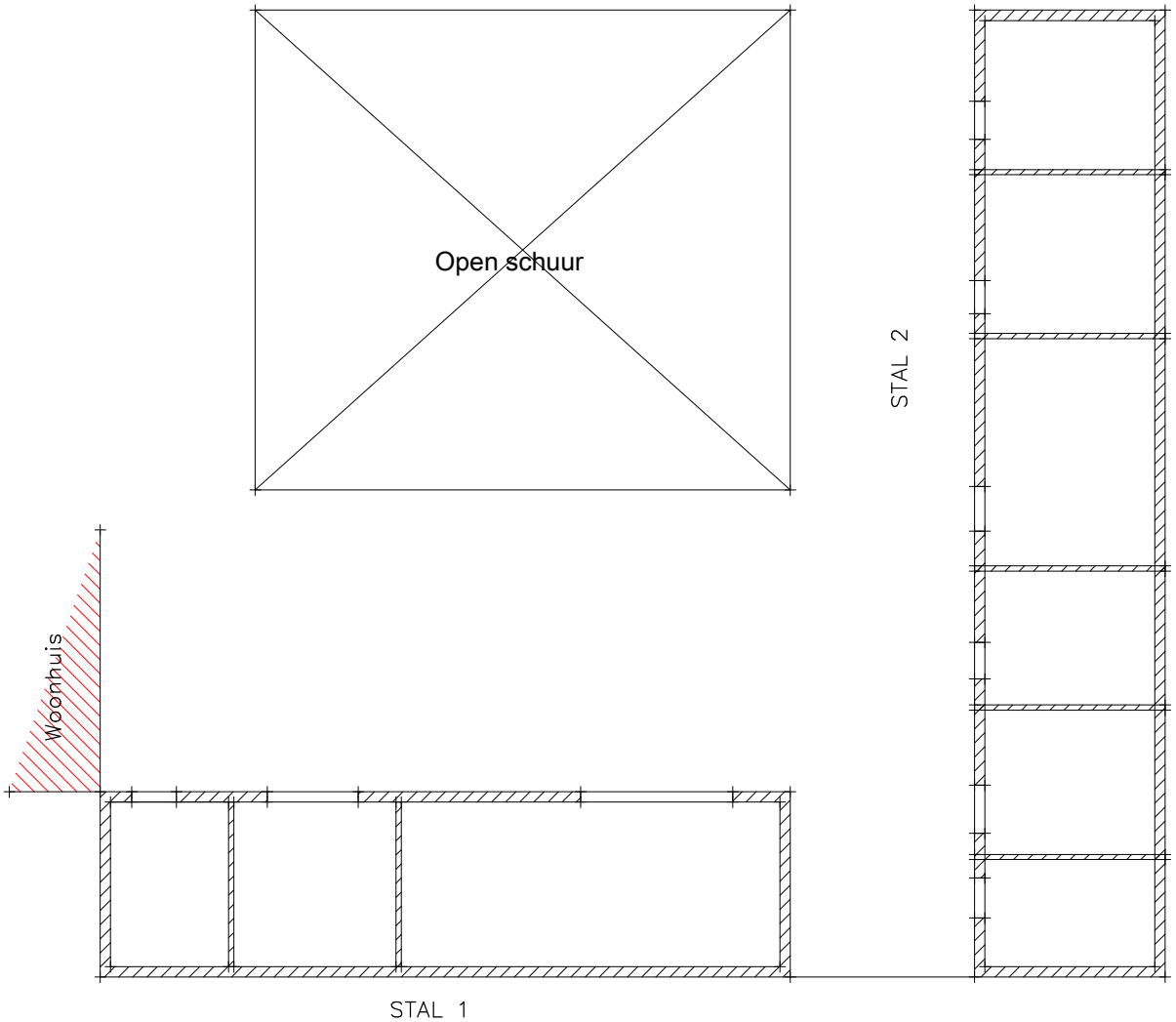

SCHAAL: 1/200

VERKAVELINGSAANVRAAG
AANVRAAG
STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING
VOOR TECHNISCHE WERKEN

Provincie Oost-Vlaanderen

GEMEENTE WETTEREN
(Wetteren)

Dompelhoekstraat 18

KADASTRALE GEGEVENS
AFDELING 1
SEKTIE B
Nrs. 291 a, 300 e en 300 f

AANVRAGERS :

Mevr. Rita INGELS, Biezenstraat 12 9290 BERLARE
De heer Marcel INGELS, Stooktestraat 42 9230 WETTEREN
Mevrtrouw Linda INGELS, Bruin Kruis 29 9260 WICHELEN
De heer Marc INGELS, Wettersesteenweg 55/1 9230 WETTEREN

PLAN # 2

Liggingsplan : 1/10.000
Kadasterplan : 1/2.500
Inplantingsplan : 1/500

Datum : 13/09/2017

OPGESTELD DOOR

GOETHALS Luc
Landmeter-expert
Beëdigd door de rechbank van Dendermonde
Tableau van de landmeters : LAN 040154

Oordegemkouter 92
9340 LEDE

Tel : 09/366.08.34
Fax : 09/366.13.26
E-mail : goethals.landmeter@telenet.be

GEMEENTE WETTEREN , 1ste Afd. (Wetteren)
Sie. B nrs. 291 a, 300 e en 300 f

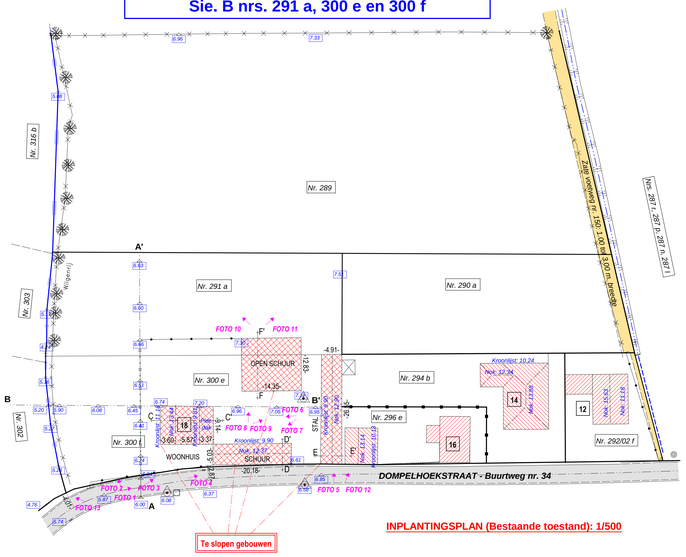

INPLANTINGSPLAN (Bestaande toestand): 1/500

LEGENDE

- perceelsgrens
- as verharding
- betonpalen met gladde draad
- betonpalen met prikkeldraad
- volle betonplaten
- houten palen met prikkeldraad
- haag
- houten palen met gladde draad
- midden gracht
- talud of kant gracht
- muur
- luchtlijn
- riolering
- grenspaal
- elektriciteitspaal
- verkeersteken
- deksel brandkraan
- inspectieput rond deksel
- inspectieput vierkant deksel
- kabine of controlekast
- waterslikker
- niveau dorpel
- inspectieput
- niveaupunt

INLICHTINGEN BETREFFENDE DE AANVRAAG

Aantal loten : 6 met mogelijkheid tot samenvoeging

Totale verkavelde oppervlakte : 3537 m²
Aantal loten per Ha. : 16.98

Totale bebouwde oppervlakte : 899 m2
Totale vloeroppervlakte : 1498 m2
Vloerindex : 0.42

Verharding openbare weg : KWS-verharding

Nutsleidingen : Waterleiding, Elektriciteit, Telefoon, Teledistributie
Gemengd rioleringsstelsel

Niveau aanvraag t.o.v. as van de weg : zie plan
Maatregelen ter bevordering van de afloop der oppervlakte wateren : nihil

Afstand verkaveling tot		
	bushalte:	650 m.
	centrum Aalst	3.500 m.
	centrum Hofstade:	300 m.

De aangeduide oppervlakten en lengtematen zijn slechts indicatief .
Definitieve oppervlakten en lengtematen kunnen maar gegarandeerd
worden na tegenspreekelijke opmeting van het terrein .

LEGENDE

- Bestaande bebouwing
- Bebouwbare zone
- Voortuinzone
- Tuinzone en zijdelingse bouwvrije stroken
- Uit de verkaveling gesloten
- Te slopen gebouw

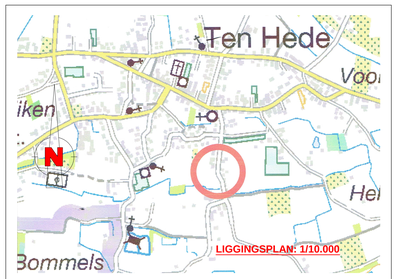

LIGGINGSPLAN: 1/10.000

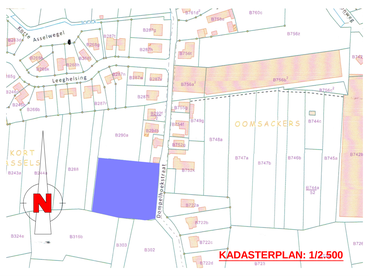

KADASTERPLAN: 1/2.500

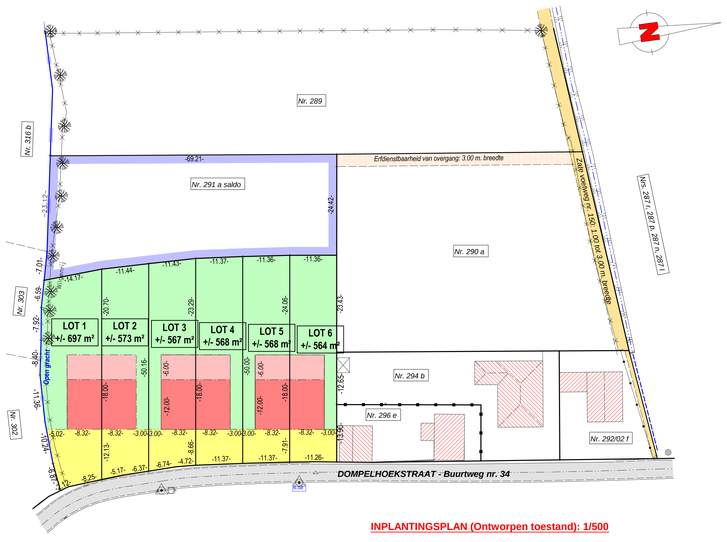

INPLANTINGSPLAN (Ontworpen toestand): 1/500

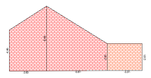

DOORSNEDE CC" WOONHUIS

Volume hoofdbouw: 424 m³
Volume bijgebouw: 81 m³
Totaal volume: 505 m³

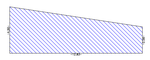

DOORSNEDE FF' OPEN SCHUUR Volume: 650 m³

DOORSNEDE EE' STAL: Volume: 619 m³
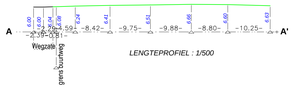
DOORSNEDE DD' SCHUUR: Volume: 459 m³